Waldorfski dječji vrtić Mala vila

Zametska 6,Rijeka

Tel. 051 64 23 06

e-mail: d.v.malavila@gmail.com

GODIŠNJI PLAN I PROGRAM
ODGOJNO-OBRAZOVNOG RADA
ZA PEDAGOŠKU 2026./2027. GODINU

Ravnateljica

Marija Čorak

Predsjednica Upravnog vijeća

Jelena Čulina

Rijeka,rujan2026.

Sadržaj

1. Uvod 4

2.ustrojstvo rada 4

2.1 osnovni podaci 5

2.2 vrste programa 6

2.3 stručni djelatnici 7

2.4 ostali djelatnici 9

3. Materijalni uvjeti rada 10

3.1 izvor sredstava 11

3.2 plan nabave opreme, didaktičkog materijala,sitnog inventara i potrošnog materijala 11

3.3 plan tekućeg i investicijskog održavanja 12

4. Njega i skrb za tjelesni rast i razvoj djece 13

4.1 planiranje i praćenje očuvanja zdravlja djece 13

4.2 zdrava prehrana 14

4.3 zdravstveno- higijenski uvjeti 17

5. Odgojno-obrazovni rad 19

5.1 osnovna načela,ciljevi i odgojno-obrazovni zadaci waldorfskog vrtića 19

5.2 sadržaji programa ,oblik i način rada 22

5.3 odgojno-obrazovni programi 36

5.4 razvojno primjerene zadaće u odgojno- obrazovnom radu 45

6. Stručno usavršavanje i stručno osposobljavanje djelatnika 51

6.1 stručno usavršavanje 51

6.2 stručno osposobljavanje 53

7. Suradnja s roditeljima 54

8. Suradnja s vanjskim čibenicima 56

9. Godišnji plan rada ravnatelja 57
10. Vrednovanje i praćenje provedbe programa 59
11. Zaključak 60
12. Literatura 61

1.UVOD

Godišnji plan i program odgojno-obrazovnog rada za pedagošku godinu 20206/2027 pripremljen je u skladu s odredbama Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju (NN 10/97,107/07, 94/13,98/19,57/22,101/23), Državnog pedagoškog standarda predškolskog odgoja i naobrazbe (NN 63/08, 90/10, 75/23) , te polazišta Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju i Nacionalnog kurikuluma za rani i predškolski odgoj i obrazovanje (NN 5/15). Ovaj dokument predstavlja operativni okvir za usklađivanje zakonskih standard predškolskog odgoja u Republici Hrvatskoj sa specifičnostima, metodama i načelima waldorfske pedagogije . Stoga je ovaj dokument izrađen i na osnovu promišljanja,evaluacija i dogovora svih sudionika ovogodišnjeg kolegija, kao i svih godina prije.

Prioritet nam je stvaranje toplog , sigurnog i estetski poticajnog okruženja nalik obiteljskom domu, u kojem se djetetu rane predškolske dobi omogućuje cjelovit razvoj glave, srca i ruku (mišljenje, osjećaji i volja). Kroz osnovne principe waldorfske pedagogije , a to su : njegovanje ritma ,duboko uvažavanje prirodnih zakonitosti razvoja te učenje kroz oponašanje i igru. Tako podržavamo i omogućavamo razvoj individualnih potencijala svakog djeteta i nastojimo razvijati temelje za zdrav, sobodan i odgovoran život u zajednici u kojoj dijete odrasta i živi.

U ovoj pedagoškoj godini naglasak odgojno – obrazovnog rada usmjeren je upravo na stabilizaciju i produbljivanje tih osnovnih elemenata waldorfske predškolske prakse.

Godišnji plan i program služi nam i kao radni i evaluacijski dokument koji će tijekom godine pratiti tim odgojitelja i Upravno vijeće vrtića, s ciljem refleksije i unaprijeđenja kvalitete odgojno – obrazovne prakse našeg vrtića.

2.USTROJSTVO RADA

Waldorfski dječji vrtić *Mala vila* u Rijeci obavlja svoju djelatnost na jednoj lokaciji u Rijeci, koja zadovoljava prostorne i pedagoške uvjete za provođenje predškolskog odgoja i obrazovanja.

Ustrojstvo rada u vrtiću za pedagošku godinu 2026/2027 organizirano je tako da osigurava optimalne uvjete za cjelovit razvoj djece rane I predškolske dobi, poštujući zakonske normative Republike Hrvatske te specifične zahtjeve waldorfske pedagogije. Radno vrijeme vrtića prilagođeno je potrebama zaposlenih roditelja, a prostorna organizacija potiče obiteljsko ozračje kroz rad u mješovitim dobnim skupinama.

U vrtiću se ostvaruje desetosatni program ranog i predškolskog odgoja i naobrazbe,njege i prehrane djece od treće godine pa do polaska u školu.

U vrtiću se provodi redoviti program ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja u tri mješovite odgojno-obrazovne skupine sukladno Rješenju Ureda Državne uprave u Primorsko-goranskoj županiji,Službe za društvene djelatnosti Klasa : UP/1-601-02/12-01/01,Ur.broj: 2170-05-03/1-12-9,te Zakonu o predškolskom odgoju i naobrazbi (Narodne novine 10/97),Državnom pedagoškom standardu predškolskog odgoja i naobrazbe te na temeljima znanosti o čovjeku(antropologije tj.Menschenkunde) prema smjernicama Rudolfa Steinera.

Glavni cilj dječjeg vrtića *Mala vila* jest pružiti kvalitetnu uslugu korisnicima vrtića te zadovoljiti individualne potrebe svakog djeteta.Poticanje djetetovog cjelovitog razvoja temelji se na načelima waldorfske pedagogije.

Zadaci pri ostvarenju kvalitetne usluge odnose se na poticanje optimalnog razvoja tjelesnih,emocionalnih,kognitivnih i socijalnih resursa djeteta koje u poticajnom i toplom okruženju izrasta u cjelovitu osobnost.Slika djeteta uključuje i njegove duševno - duhovne komponente (referirati se na Odgoj djeteta sa stanovišta duhovne znanosti).

2.1 OSNOVNI PODACI

Naziv ustanove : Waldorfski dječji vrtić “Mala vila”

Adresa sjedišta : Zametska 6, 51000 Rijeka

Osnivač : Društvo prijatelja waldorfske pedagogije Rijeka , a temeljem riješenja Ministarstva znanosti,obrazovanja i športa izdana je suglasnost na program Klasa : 601-01197-011307 , Ur.broj : 532-02-01/3-98-2,te je vrtić dana 04.veljače 1998 godine krenuo s radom.

Pedagoška godina započinje 01.rujna 2026.godine, a završava 31.kolovoza 2027.godine.

Primarnim programom obuhvaćeno je za sada 52 djece raspoređenih u tri odgojno-obrazovne skupine.Broj djece se mijenja tijekom pedagoške godine,ovisno u ispisu ili upisu nove djece.

Radno vrijeme vrtića je i dalje usklađeno s potrebama korisnika,a to je od 6.30 do 16.30.Vrtić je otvoren do 17.oo sati.U to vrijeme vrtić se prozračuje i čisti u elementarnom obliku(svaki odgojitelj uređuje svoje radno mjesto).

Tijekom ljetnih mjeseci (srpanj i kolovoz) rad će se organizirati prema ljetnoj shemi rada.To znači da će djeca ako budu dolazila u manjem broju biti raspoređena u srpnju u dvije,a u kolovozu u jednu skupinu.Ljetna shema rada uvodi se od 15.srpnja i traje do 31.kolovoza.U periodu od 01.do 15. Kolovoza vrtić je zatvoren zbog korištenja kolektivnog godišnjeg odmora.

Program odgojno-obrazovnog rada odvija se u četrdesetosatnom radnom tjednu,raspodijeljenom u 5 radnih dana.

Vrtić ne radi na državne praznike i blagdane te u periodu kolektivnog godišnjeg odmora i to :

-od 22.travnja 2025. do 25.travnja 2025. - proljetni praznici

-od 01.kolovoza 2025. do 15.kolovoza 2025. - ljetni kolektivni godišnji odmor

2.2 VRSTE PROGRAMA

U pedagoškoj godini 2024./2025. Odgojno-obrazovni rad ustrojava se za djecu rane i predškolske dobi od dvije godine starosti do polaska u školu kroz sljedeće programe :

-redoviti 10-satni program od 3. godine života do polaska u školu,sukladno Suglasnosti Mininstarstva prosvjete i športa,Upravi za školstvo,Klasa : 601-01/97-01/307,Ur.broj : 532-02-01/3-98-2, izdanoj dana 02.veljače,1998 godine.

-program predškole,sukladno Suglasnosti Ministarstva znanosti i obrazovanja, Klasa : 601-02/19-03/00702,Ur.broj : 533-05-20-0006, izdanoj dana 07.veljače, 2020 godine.

2.3 STRUČNI DJELATNICI

Odgojno – obrazovni rad i cjelokupni pedagoški proces vode stručni djelatnici koji posjeduju zakonski propisane kvalifikacije RH te dodatnu specijalizaciju iz waldorfske pedagogije.

Odgojiteljice u neposrednom radu s djecom, stručna sprema i stručna osposobljenost:

Marija Čorak Ristić : VŠS, odgojiteljica I waldorfska odgojiteljica / ravnateljica na pola radnog vremena - obavlja poslove rukovođenja, zastupanja i pedagoškog vođenja ustanove / ostatak vremena u neposrednom radu s djecom na mjestu odgojiteljice.

Odgojiteljice u neposrednom radu s djecom, stručna sprema i stručna osposobljenost:

- Marija Čorak Ristić,VŠS, odgojitelj, waldorfski odgojitelj/na pola radnog vremena kao odgojitelj u neposrednom radu s djecom; ostatak radnog vremena na mjestu ravnatelja
- Doris Juran,VSS,odgojitelj/ na puno radno vrijeme,na mjesto odgojitelja predškolske djece
- Ana Štemberger,VSS,kineziolog,waldorfski odgojitelj / na puno radno vrijeme, na mjesto odgojitelja predškolske djece - nestručna zamjena
- Marina Geist, VŠS, odgojitelj, waldorfski odgojitelj /na puno radno vrijeme na mjesto odgojitelja predškolske djece

- Ines Božinovski, VSS,odgojitelj/na puno radno vrijeme,na mjesto odgojitelja predškolske djece
- Erika Močibob,VSS, Magistra likovne pedagogije/na puno radno vrijeme,na mjesto odgojitelja predškolske djece – nestručna zamjena
- Irena Srok, VŠS, Viša medicinska sestra/na pola radnog vremena, na mjesto odgojitelja predškolske djece – nestručna zamjena

Odgojitelji u neposrednom radu s djecom	**Odgojna skupina**	**Stručna sprema**	**Stručna osposobljenost**
Marija Čorak	Mješovita 3	VŠS, Odgojitelj	Waldorfski odgojitelj
Doris Juran	Mješovita 1	VSS, Odgojitelj	Odgojitelj
Ana Štemberger	Mješovita 3	VSS, Sportski trener na mjesto odgojitelja	Waldorfski odgojitelj
Ines Božinovski	Mješovita 1	VSS, Odgojitelj	Odgojitelj
Marina Geist	Mješovita 2	VŠS, Odgojitelj	Waldorfski odgojitelj
Erika Močibob	Mješovita 2	VSS,Likovni pedagog	Nestručna zamjena
Irena Srok	Mješovita 3	VŠS,Viša medicinska sestra na mjesto odgojitelja	Nestručna zamjena

Struktura radnog vremena odgojiteljica u punom radnom vremenu:

- 6,0 sati dnevno – neposredan rad s djecom u grupi
- 1,5 sati dnevno – dnevne pedagoške pripreme za odgojno-obrazovni rad s djecom i ostali pedagoški rad
- 0,5 sata dnevna pauza

Ostali pedagoški rad odgojiteljica podrazumijeva:

- Organizaciju i sudjelovanje u radu Odgojiteljskog vijeća
- Individualno stručno usavršavanje
- Permanentno stručno usavršavanje na seminarima
- Suradnju s roditeljima putem individualnih razgovora,roditeljskih sastanaka
- Organizaciju i sudjelovanje na radionicama za roditelje
- Organizaciju svetkovina po epohama
- Radionice s roditeljima i djecom
- Planiranje i vrednovanje pedagoškog rada
- Izradu i uređivanje igračaka
  VŠS

2.4 OSTALI DJELATNICI

- Jelena Haramija - VSS,tajnica,10 sati tjedno
- Vlatka Pavlović - SSS, kuharica,puno radno vrijeme
- Petra Kotarec- Keserin - SSS,kuharica, na puno radno vrijeme
- Anja Smajla –VŠS, psiholog, na pola radnog vremena

Računovodstvene i knjigovodstvene poslove obavlja ONYX FIN j.d.o.o računovodstveno i stručno savjetovanje.

Upravno vijeće vrtića sastavljeno je od 5 članova :

- Jelena Čulina,predstavnica osnivača i predsjednica Upravnog vijeća
- Jelena Haramija,predstavnica osnivača
- Davorin Šimunović,predstavnik osnivača
- Ana Štemberger, predstavnica vijeća odgojitelja
- Damir Sergo,predstavnik vijeća roditelja

Plan rada upravnog vijeća

Upravno vijeće kao upravno tijelo, osim prava i obveza utvrđenih Zakonom o ustanovama temeljem čl. 35. Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju (NN 10/97,107/07,94/13, 98/19) :

- odlučuje o stjecanju, opterećivanju i otuđivanju nekretnina dječjeg vrtića pod uvjetima propisanim aktom o osnivanju i statutom dječjeg vrtića, uz suglasnost osnivača dječjeg vrtića,

- predlaže osnivaču statusne promjene dječjeg vrtića,
- odlučuje o zasnivanju i prestanku radnog odnosa na prijedlog ravnatelja dječjeg vrtića, sukladno ovom Zakonu,
- predlaže osnivaču promjenu naziva dječjeg vrtića,

- odlučuje o upisu djece i o mjerilima upisa, uz suglasnost osnivača,

- obavlja i druge poslove utvrđene aktom o osnivanju i statutom dječjeg vrtića.

Planirane sjednice Upravnog vijeća održavati će se po sljedećem rasporedu:

1. U mjesecu rujnu/davanje suglasnosti za godišnji plan i program Dječjeg vrtića *Mala vila*
2. U mjesecu prosincu/donošenje financijskog plana
3. U mjesecu svibnju /donošenje odluke o upisu djece za narednu pedagošku godinu

3.MATERIJALNI UVJETI RADA

Materijalni uvjeti rada jedan su od značajnijih elemenata u ostvarivanju odgojno-obrazovnog procesa,planiraju se I provode s ciljem osiguravanja sigurnog,zdravog I poticajnog okruženja za djecu. Sukladno waldorfskoj pedagogiji, prostor se naziva I “trećim odgojiteljem”. Stoga je uređenje unutarnjeg I vanjskog prostora usmjereno na primjenu prirodnih materijala, pastelnih tonova te stvaranje ozračja koje podsjeća na obiteljski dom te njeguje dječja osjetila. Ove pedagoške godine

ekonomska cijena vrtića iznosi 600 eura za mješovitu odgojnu skupinu. U 2026/27 godini nastojati ćemo kontinuirano podizati kvalitetu uvjeta rada, a sve u suradnji s Osnivačem i Gradom Rijekom te ostalim Općinama koje sufinanciraju roditelje ,korisnike naših usluga.

Planirani zadaci proizlaze iz stvarnih potreba sukladno Državnom pedagoškom standardu predškolskog odgoja i naobrazbe(NN,63/08).

Zadatak vrtića je voditi računa da sva oprema, namještaj ,igračke i sva druga pomagala i predmeti opće upotrebe odgovaraju mjerilima Državnog pedagoškog standarda predškolskog odgoja i naobrazbe (NN,63/2008),te ispunjavaju uvjete u pogledu zdravstvene ispravnosti (Programu zdravstvene zaštite djece, NN 105/02).

3.1 IZVOR SREDSTAVA

Materijalni uvjeti rada ovise s jedne strane o količini sredstava realiziranih uplatom korisnika usluga – roditelja i s druge strane o količini financijskih sredstava doznačenih iz proračunskih izvora Grada Rijeke,čime se podmiruju plaće i druga primanja radnika,nabavlja se didaktička i ostala oprema te se podmiruju materijalni troškovi ustanove i troškovi tekućeg i investicijskog održavanja objekta.

Općine Viškovo,Kostrena,Čavle, Jelenje i Matulji sufinancirati će dio ekonomske cijene sukladno vlastitim individualnim kriterijima.

3.2 PLAN NABAVE OPREME, DIDAKTIČKOG MATERIJALA,SITNOG INVENTARA I POTROŠNOG MATERIJALA

Bitna zadaća je pravovremeno osigurati potrebna sredstva i materijale za rad,uvažavajući specifičnost skupina s ciljem zadovoljenja potreba djece za stvaralačkom i slobodnom igrom u unutarnjem i na vanjskom prostoru.

S obzirom da nam je posebno važno da su svi materijali koje dijete dodiruje prirodni zbog što boljeg razvoja osjetila nastojimo nabavljati materijale upravo takve visoke kvalitete : svila,vuna,pamuk,filc,drvo...

Boje koje djeca koriste za slikanje i oslikavanje te oblikovni vosak kojim se koriste pri modeliranju nabavljamo isključivo od provjerenog proizvođača firme Stockmar.

Bogaćenje didaktičkog materijala odnosi se prvo na osmišljavanje,pa onda i na izradu te uređivanje već postojećih kutića pri čemu sudjeluju svi zaposlenici u odgojno-obrazovnom procesu.

U prvom tromjesečju nabaviti će se sva potrebna dokumentacija,uredski i likovni materijali;sredstva za dezinfekciju te sva potrebna sredstva za čišćenje i održavanje prostora vrtića;potrebni materijali za uređenje prostora vrtića i materijali i potrebna sredstva za proslavu svetkovine Miholja.U to spada i sav šivaći materijal,vuna za ručni rad,filc i prirodne tkanine za izradu potrebnih poticaja za odgojno –obrazovni rad.

U drugom tromjesečju nabavljati će se materijali za uređenje vanjskih površina na kojima borave djeca,te sav potrebni materijal za organizirane Božićne proslave,radionice ,predstave i svetkovine (Advent,Sv.Nikola,božićni sajam);te sredstva za čišćenje i održavanje.Također ćemo nabavljati i potrebne materijale za program predškole.

U trećem tromjesečju nabavljati ćemo potrebne materijale i potrebna sredstva za uskršnje radionice,predstave i svetkovinu Uskrsa;te zemlju,sadnice i sve ostalo šta bude potrebno za proljetno uređenje vrta;pijesak za pješčanik,didaktičke igračke za vanjski prostor.

U zadnjem tromjesečju nabaviti ćemo i sve potrebne materijale i sredstva za realizaciju završnih svečanosti i svetkovinu Ivanja;te potrebne materijale za godišnje održavanje vrtića (boje za farbanje,tkanine za uređenje prostora,nove zavjese,tepihe,...)

3.3 PLAN TEKUĆEG I INVESTICIJSKOG ODRŽAVANJA

Prostor vrtića *Mala vila* u vlasništvu je grada Rijeke i stoga za određene investicijske radove tražimo izvedbu Grada Rijeke.

U ovoj pedagoškoj godini tekuće investicijsko održavanje primarno je usmjereno na revitalizaciju i cjelovito preuređenje vanjskog prostora na adresi Zametska 6.

Projekt : Uređenje vrta i vanjskog prostora u suradnji sa srednjom školom iz Njemačke, Waldorfschule Nurtingen.

U sklopu međunarodne razmjene i društveno – korisnog rada,vrtić ugošćuje učenike srednje waldorfske škole, Waldorfschule Nurtingen.Cilj je zajedničkim snagama/odgojitelji, roditelji,učitelji i djeca transformirati vanjsko dvorište i vrt u bogato senzoričko i ekološko okruženje.

Planirane aktivnosti su : popravak i gradnja novih drvenih elemenata, uređenje vrtlarske zone, sanacija neravnih površina prirodnim materijalima te postavljanje jednostavnog drvenog stola za drvodjelstvo na otvorenom.

Osnivač u suradnji s Upravom vrtića osigurava materijal i građu te koordinira smještaj i radne faze s voditeljima njemačke grupe učenika, dok se roditelji uključuju kroz logističku podršku I zajedničke vikend akcije završnog uređenja.

4.NJEGA I SKRB ZA TJELESNI RAST I RAZVOJ DJECE

4.1 PLANIRANJE I PRAĆENJE OČUVANJA ZDRAVLJA DJECE

Osnovni ciljevi i zadaci njege i skrbi za tjelesni rast i razvoj djece:

- Praćenje i unapređivanje zdravlja djece s naglaskom na edukaciju odgojitelja i roditelja; kroz predavanja i edukaciju putem roditeljskih sastanaka i predavanja antropozofskih liječnika i homeopatskih liječnika
- Praćenje zdravstvenog stanja djece uz pojačane primarne prevencije
- Posebnu pozornost posvetiti poduci djece o osobnoj higijeni (pranje ruku i tijela,pranje zubiju nakon ručka),te nadzirati djecu pri korištenju sanitarnog čvora
- Pratiti zdravstveno stanje djece koja pohađaju naš vrtić,odnosno pobol te razloge izostajanja iz dječjeg vrtića
- Praćenje djece kod koje su uočeni specifični problemi tj odstupanja u prihvatljivom obliku ponašanja
- Otkrivanje,praćenje i organizacija rada s djecom kod koje su uočene posebne potrebe i/ili teškoće u razvoju

- Identifikacija djece s većim poteškoćama i upućivanje na daljnju obradu
- Organizirati izlete u prirodu ,na selo,u planinu(Učka),na snijeg (Delnice, Fužine/Platak, u šumu (Brtonigla,Istra), na more (Crikvenica,lokalno)
- Ponuditi roditeljima osiguranje od nesretnog slučaja putem ugovora s osiguravateljskom kućom

Dnevni odmor za djecu mješovitih odgojno- obrazovnih skupina organizirati će se od 13.30 sati do 15.00 sati, a ukoliko se pojedinom djetetu spava i u neko drugo vrijeme to će mu biti omogućeno (ranojutarnji dolazak).

4.2 ZDRAVA PREHRANA

U vrtiću se provodi prehrana sukladno rješenju Ministarstva zdravstva, Klasa : UP/l 541-02/14-05/2992,Ur.broj : 534-09-2-1-4-8/11-14-2.

Nastavni zavod za javno zdravstvo provodi kontrolu sukladno HACAP-u.

Kvalitetna i zdrava prehrana jedan je od osnovnih preduvjeta zdravog razvoja djeteta pa je stoga i velika odgovornost na vrtiću da jelovnik i odabir namirnica bude kvalitetan i poticajan za njihovo zdravlje i razvoj. Djecu se u vrtiću potiče da od malih nogu stvaraju zdrave prehrambene navike. Zato je zdrava prehrana prioritet našeg vrtića. Nudi se sezonsko voće i povrće,cjelovite žitarice,mahunarke,mlijeko i mliječni proizvodi.Također pažnja je usmjerena na organski proizvedenu hranu,pri čemu se moraju mijenjati stare navike korištenja industrijskih,prerađenih i rafiniranih proizvoda. Odabir vrtića je laktovegetarijanska prehrana te je potrebno pažljivo pristupiti planiranju obroka kako bismo djeci osigurali sve potrebne nutrijente za pravilan rast i razvoj.

Nastavni zavod za javno zdravstvo PGŽ,Odjel za zaštitu okoliša i zdravstvenu ekologiju,Odsjek za hranu,predmete opće uporabe i unapređenje prehrane pripremio je nove jelovnike i dao prijedloge oko unaprijeđenja kvalitete prehrane.

Jelovnik je usklađen prema preporukama “Izmjena i dopuna programa zdravstvene zaštite djece,higijene i pravilne prehrane djece u dječjem vrtiću”(NN121/07),stoga vrtić obraća pažnju na:

- Prehranu djece temeljenu na cjelovitim žitaricama,sezonskom voću i povrću
- U skupini proteina (zamjena mesnog obroka) prehrana se obogaćuje proizvodima tofu,seitan te sojinim i pripravcima od graška, kao i obilnim korištenjem mahunarki i sjemenki
- U skupini mlijeka i mliječnih proizvoda naglasak se daje na fermentiranim mliječnim proizvodima,a preporuka je da djeca do 5.godine života piju mlijeko s mliječnom masti 3,2%
- Izvor masnoća koje se koriste u prehrani bogate su nezasićenim masnim kiselinama isoromašni zasićenim masnim kiselinama(hladno prešana biljna ulja/maslinovo,suncokretovo,bučino),kao namaz koristi se isključivo maslac i pročišćeno maslo
- Salata je sezonska,prilagođena s obzirom na mogućnost nabave
- Poželjno je koristiti domaće namaze,domaće kolače,domaće kompote,domaće pudinge i razne deserte te prirodne voćne sokove
- Omogućiti dovoljne količine kruha kod ručka gdje nije ponuđena tjestenina,krumpir ili palenta
- U čaju ne koristiti šećer,već med ili trskin šećer kada god je to moguće
- Obzirno koristiti sol
- Ne koristiti gotove prerađene proizvode
- Voda treba biti dostupna,ponuđena prema izraženoj potrebi,osobito maloj djeci koja ne znaju još sama izraziti žeđ
- Koristiti raznovrsne biljne čajeve preporučene za djecu predškolske dobi(šipak,majčina dušica,lipa,koromač,kamilica)
- Od začina koristiti blage začine korisne za probavu djece (kumin,korijander,kurkuma)
- Zbog provjerene kvalitete proizvoda i prehrambene vrijednosti koristiti domaće proizvođače

Djeci će se pomagati da se što brže prilagode na raspored svakodnevne prehrane u vrtiću,koja u cjelodnevnom programu uključuje sljedeće obroke prema sljedećem rasporedu :

-doručak od 8.15 do 8.45 sati

-voćni obrok u 10.30

-ručak od 12.00 do 13.00

-užina u 15.30

Pitka voda biti će dostupna djeci u prostorima odgojno-obrazovnih skupina tijekom cijelog dana.

Dnevni jelovnik biti će objavljen na za to predviđenoj oglasnoj ploči kako bi roditelji svakodnevno imali uvid u isti. Također nastavljamo s dobrom praksom da objava za roditelje bude na tjednoj osnovi.

Za djecu s prehrambenim alergijama i posebnim režimom prehrane,kuharice će prilagođavati i pripremati posebne/prilagođene obroke ,u dogovoru s roditeljem a u skladu s preporukama lječnika.

Kroz razne odgojno-obrazovne aktivnosti i sadržaje pratiti će se i poticati pravilno razvijanje odnosa prema hrani,prilikom čega će se naglašavati važnost konzumacije zdrave hrane.Voditi će se računa i osvještavati ulogu kuhinjskog osoblja o važnosti njihove uloge u procesu osmišljavanja i pripreme takvih obroka.Djelovati će se i prema roditelju potičući pozitivan stav prema zdravoj prehrani i ističući važnost roditeljske uloge kao poželjnog modela ponašanja.Djecu će se kao i do sada uključivati u sudjelovanje oko pripreme zdravih napitaka,voćnih obroka i poslastica.

Planiramo :

- Nabavljati što više namirnica iz ekološkog uzgoja
- Raditi na dodatnoj edukaciji radnica u kuhinji,vezano za prehranu prema antropozofskim načelima (seminari,stručna literatura)

“Prema Zakonu o hrani (N.N. 46/07) vrtić je dužan uspostaviti i provoditi redovite kontrole higijenskih uvjeta proizvodnje,provedbom preventivnog postupka samokontrole,razvijenog u skladu sa načelima HACCAP sustava.” (HACCAP studija waldorfskog dječjeg vrtića,Rijeka,studeni 2011.)

Proizvodnja i rukovanje hranom zahtijeva da sustav osigurava zdravstvenu ispravnost hrane na preduvjetima koji uključuju :

- Dobru higijensku praksu
- Dobru prizvođačku praksu
- Ispunjavanje higijenskih i građevinsko-tehničkih zahtjeva.

Obroci u vrtiću su važni ne samo zbog djetetove prehrane nego i društvenih događaja iz kojih se uči.Odgojitelji/vrtić će planirati ugodne i hranjive obroke kojim razvijaju dobre i cjeloživotne navike hranjenja.Dijete unutar skupine često lakše prihvaća namirnice koje možda nije prihvatilo kod kuće.

4.3 ZDRAVSTVENO- HIGIJENSKI UVJETI

Vrtić je opremljen i usklađen s higijensko-tehničkim zahtjevima za prostore u dječjem vrtiću, opisanom u Državnom pedagoškom standardu predškolskog odgoja i naobrazbe 2008.godine.

Prostor vrtića, kako unutarnji tako i vanjski, mora zadovoljavati zdravstveno-higijensku ispravnost.Unutarnji prostor gdje djeca borave je dovoljno prostran te opskrbljen dovoljnom količinom zraka.Prostorija se nekoliko puta tijekom dana kratko provjetrava s obzirom na godišnje doba te jednom ili dva puta dnevno u dužem periodu dok su djeca na vanjskom prostoru.Zidovi su sanitetski čisti te nanovo obojani u ljetnim mjesecima protekle pedagoške godine,2025.

Sanitarni prostor i podovi se dnevno čiste propisanim sanitarnim sredstvima za dezinfekciju.U sanitarnim prostorijama djeca koriste tekući sapun i jednokratne papirnate ručnike.

Unutar odgojnih prostorija postoji kutić za higijenske potrebštine među kojima su dezificijens,papirnati ručnici,papirnate maramice,papirnate salvete,mokre maramice,gel za suho pranje ruku i prva pomoć.

Brigu o čistoći igračaka i sredstava za igru preuzimaju odgojitelji te sami redovito prate i provode higijenu.

Djetetova čista odjeća je na posebno određenom mjestu(na kojem se neće mješati s prljavom),pelene,bočice i dude označene imenima također se nalaze na posebnom mjestu da se izbjegne korištenje tuđih stvari.

Prostor garderobe je funkcionalan i poticajan za dijete koje mora učiti i razvijati navike samostalnosti odijevanja i svlačenja,obuvanja i izuvanja.Odgojitelji su tu da pomognu djeci te da ih primjereno potiču u ovim svakodnevnim aktivnostima.

Vanjski prostor vrtića,tj. park nastojimo držati čistim i urednim.Tjedno se provode aktivnosti čišćenja i održavanja.Pješčanik se redovito prekopava kako bi se očistio od organskog otpada.Cvjetnjake periodično prečišćujemo i obnavljamo(sadi se novo),a prateći asortiman namještaja redovito se održava brušenjem i bojenjem(klupice,kućice,penjalice za djecu).Ove godine u planu je uređenje parka uz pomoć Osnivača, roditelja i Waldorfschule iz Nurtingena.

Provođenje mjera dezinfekcije,dezinsekcije i deratizacije obavlja po Ugovoru jednom godišnje ili po potrebi češće služba za ove djelatnosti.

Mikrobiološku čistoću kuhinje i objekta obavlja već spomenuti NZZJZ.Uzrokovanje i ispitivanje odnosi se na čistoću obroka i zdravstvenu ispravnost vode.

Svi djelatnici redovito obavljaju sanitarno-higijenske preglede;odgojiteljice i pomoćni djelatnici jednom godišnje obavljaju sanitarni pregled te tečaj higijenskog minimuma (svake 4 godine),kuharice jednom godišnje obavljaju sanitarni pregled te higijenski minimum.

Odgojiteljice koje nisu prisustvovale tečaju higijenskog minimuma će pri NZJZ prisustvovati obvezatnom tečaju higijenskog minimuma koji obvezuje osobe, koje na svojim radnim mjestima u proizvodnji ili prometu hrane dolaze u dodir s hranom,kako bi imali osnovna znanja o zdravstvenoj ispravnosti hrane i osobnoj higijeni.

5.ODGOJNO-OBRAZOVNI RAD

5.1 OSNOVNA NAČELA,CILJEVI I ODGOJNO-OBRAZOVNI ZADACI WALDORFSKOG VRTIĆA

Načela waldorfske pedagogije primjenjuju se u svim oblicima rada u waldorfskom vrtiću, a u skladu s humanističko-razvojnom koncepcijom Programskog usmjerenja odgoja i obrazovanja predškolske djece.

UZOR I OPONAŠANJE

RITAM I PONAVLJANJE

SVE U SVOJE VRIJEME

To su osnovna načela waldorfske pedagogije,a uz njih se nadovezuju dolje navedeni :

1. Poštovati i voljeti dijete kao vrijednost po sebi i prihvatiti ga u njegovoj osobitosti,kao jedinstvenu i neponovljivu osobu.
2. Poštovati i uvažavati potrebu svakog djeteta za individualnim vrednovanjem njegova napretka,te individualizirati postupke i zahtjeve u odnosu na svako dijete.
3. Uvažavati,isticati i razvijati djetetov pozitivni identitet.
4. Poštovati,uvažavati,poticati i stvarati uvjete za djetetovu inicijativu i slobodno stvaralačko izražavanje.
5. Štititi dijete od utjecaja koji mogu izazvati trajni strah,tjeskobu,posramljenost,tugu te pretjerani osjećaj odgovornosti za uspjeh aktivnosti u kojima dijete sudjeluje.Štiti dijete od nepovoljnih utjecaja okoline (pretjerane buke,pretjerane tjelesne pasivnosti zbog dugotrajnog korištenja medija, intoksikacije,zračenja..).
6. Biti zainteresiran za potrebe i aktivnosti svakog djeteta.Uvažavati i zadovoljavati osnovne potrebe svakog djeteta:
   - razvojne potrebe (tjelesne,emocionalne,spoznajne,socijalne,stvaralačke)
   - posebne potrebe (potencijalne,prolazne,trajne)
     individualne potrebe

7. Stalno imati u vidu da je odgoj međuljudski sustvaralački odnos između odrasle osobe i djeteta.Odgojitelj djeluje na dijete cijelinom svoga bića;on je uzor za oponašanje i izvor djetetovih spoznaja i moralnih kvaliteta.Posebnu pozornost treba pridavati djetetovoj potrebi za oponašanjem i autoritetom odraslih,znajući da dijete uči oponašajući odrasle i da na razvoj djeteta odlučujući utjecaj ima kvaliteta odnosa odgojitelja prema djetetu.
8. Svaki odgojitelj treba svakodnevno raditi na svom vlastitom samoodgoju,unapređenju pedagoške prakse i proširivanju znanja. Odgojitelj stalno treba osvještavati svoju "*implicitnu pedagogiju"(*što osjeća prema kojem djetetu,način na koji e to izražava u individualnoj komunikaciji s djetetom,što osjeća prema svojem radu i sredstvima za rad,te način na koji se to izražava u radu s djecom u vrtiću).
9. U organizaciji vremena osigurati i održavati stalan zajednički ritam aktivnosti i odmora djece uz primjereno poštivanje individualnog ritma.
10. U oblikovanju i uređenju prostora treba koristiti prirodne,neškodljive materijale,vodeći računa o :
    - stvaranju ugodne atmosfere
    - djetetovoj sigurnosti
    - djetetovoj pozitivnoj slici o sebi i drugima
    - jačanju djetetove inicijative,mašte i kreativnosti
    - svim aspektima djetetovog razvoja

11. Odgojitelji trebaju surađivati s roditeljima radi međusobnog nadopunjavanja u odgoju ,usmjerenog na dobrobit djeteta.

Osnovni ciljevi programa

1. Aktivno sudjelovanje u procesu predškolskog odgoja i stvaranje uvjeta za harmoničan rast,razvoj i izgradnju cjelokupne djetetove osobnosti,te njegova socijalizacija i integracija u društvo u cjelini kroz obavljanje djelatnosti

predškolskog odgoja i naobrazbe te skrbi o djeci predškolske dobi u javnoj ustanovi.

2. Senzibilizirati javnost za postojeći waldorfski predškolski program u gradu Rijeci i tako omogućiti roditeljima slobodu izbora i pridonijeti pluralizmu u primjeni različitih pedagoških koncepcija za predškolsku djecu,te težiti toleranciji različitosti u dogoju,što konačno vodi k demokratizaciji društva.

Odgojno- obrazovni ciljevi i zadaci

- stvarati uvjete za znatiželjan,aktivan,stvaralački djetetov odnos prema okolini (vrtić,dom,dvorište,ulica,kvart,grad,regija,domovina,planeta Zemlja i Svemir)
- poticati djetetovu aktivnost, pri čemu je sam proces važniji od njegovih neposrednih rezultata,a razvoj sposobnosti važniji od usvajanja činjenica
- uvježbavati raznovrsne oblike opažanja kroz sva osjetila(osjetilo vida,sluha,okusa,mirisa,fine i grube motorike,prostorne orijentacije i osjetila za život)
- omogućiti i poticati razvoj djetetove imaginacije (zamišljanje,maštu) kroz priče, bajke,dramatizacije,predstave,pantomimu,govor tijela i stvaranje uvjeta za spontanu stvaralačku igru
- osigurati djeci doživljaj i mogućnost oponašanja smislenih i preglednih radnji (rad u vrtu,uređivanje prostora, pripreme za svetkovine,kuhanje, šivanje, pranje, tkanje,pletenje..) radi poticanja djetetove inteligencije ,razumijevanja i mišljenja
- poticati i usmjeravati razvoj govora i kulturu komuniciranja
- poticati razvoj djetetove fine i grube motorike
- oplemenjivati osjećaj za sve vrste umjetnosti i omogućiti svakom djetetu različite oblike umjetničkog izražavanja
- poticati razvoj dječje socijalne kompetencije, samostalnosti, samokontrole i sigurnosti
- čuvati zdravlje djeteta kroz osiguravanje zdrave prehrane,svakodnevnog boravka na zraku,usvajanje higijenskih navika i pravilnog ritma aktivnosti i odmora

- poticati razvoj ekološke osjetljivosti djece i potrebe za očuvanjem okoliša
- ostvarivati suradnju odgojitelja i roditelja te omogućiti roditeljima sudjelovanje u aktivnostima dječjeg vrtića
- darovitoj djeci i djeci s posebnim potrebama osigurati posebne odgojne programe

5.2 SADRŽAJI PROGRAMA ,OBLIK I NAČIN RADA

Sve aktivnosti u waldorfskom vrtiću prilagođavaju se razvojnim potrebama djeteta,njegovim interesima,mogućnostima i sposobnostima.Značajan čimbenik u izradi programa aktivnosti je ritam prirode (smjena godišnjih doba) i praćenje kršćanskih i svjetovnih blagdana.Odgojno-obrazovnim radom djeci se pružaju mogućnosti za sudjelovanje u raznim aktivnostima : slobodne i vođene igre,i to kroz :

- Ritmička gestovna kola /igre oponašanja
- Gestovne i prstovne igre
- Radne aktivnosti
- Istraživačke aktivnosti
- Aktivnosti umjetničkog izražavanja i stvaranja
- Euritmija
- Tjelesne aktivnosti
- Lutkarske predstave s stolnim lutkama ručno rađeni mpred djecom
- Slušanje i pričanje priča i bajki
- Proslava svetkovina
- Proslava rođendana

Sadržaji programa definiraju se godišnjim,tromjesečnim,tjednim i dnevnim planom i programom rada sukladno Zakonu o predškolskom odgoju,pedagoškim standardima predškolskog odgoja te posebnim zahtjevima glede waldorfskog usmjerenja programa:

- predškolskom djetetu omogućiti što više neposrednih doživljaja svijeta
- omogućiti predškolskom djetetu njemu primjeren način učenja - oponašanjem; dakle osigurati mu" dobar" uzor u odrasloj osobi –

odgojiteljici .”Dobar” uzor ovdje znači odrasla osoba koja je s veseljem i predanošću stalno djelatna (šiva,kuha,brine za prostor,zalijeva cvijeće..) a istovremeno prati događaje u skupini

- štititi predškolsko dijete od prerne intelektualizacije i tehnologije
- štititi predškolsko dijete od izlaganja medijima

Sadržaji rada za pedagošku godinu 2026/2027 godinu :

IZRIJEK za ovu pedagošku godinu je :

Od glave pa do nogu Božja sam slika ja

Od srca pa do ruku osjećam ja Božji dah

A kada govorim ja Božju slijedim volju

A kada Boga dragog ugledam

U svim dragim ljudima

U ocu i majci,u braći i sestrama

U kamenu i cvijetu

U drvetu i životinjama

Tad više ne znam šta je strah

Već samo ljubav ja osjećam

Za sve šta je oko mene. /Rudolf Steiner

Sadržaji odgojno obrazovnih područja osmišljeni su tako kako bi djeca naučila uživati u sadržajima vezanim za teme koje ćemo obrađivati prema svojim razvojnim mogućnostima.Kroz aktivnosti djecu dovodimo u radosne situacije, u kojima spontano koriste svoje ruke,noge,tijelo,glavu,ritam ; te tako osvještavaju svoje sposobnosti,kako fizičke tako i kognitivne,imajući kroz to svoje neposredno iskustvo.

Bajke i priče

Ljeto : Riba duginih boja (Marcus Pfister),Mačkica i mišić,Ništa novo (Susan Perow)

Miholje : Legenda o Mihaelu i Djevojka iz plamen dvorca (iz materijala waldorfskih vrtića),Zvijezda kućica (Susan Perow)

Jesen : Priče o šumskim životinjama (iz materijala waldorfskih vrtića),Patuljak Puk (Elsa Beskow), Djed i repa (Aleksej Tolstoj),Juha od bundeve (Helen Cooper),Djedova pogača(narodna ruska bajka)

Martinje: Martinove guske i Legenda o Martinu (iz materijala waldorfskih vrtića),Priče o patuljcima (Elsa Beskow)

Advent : Adventske priče po tjednima,Priča o Svetom Nikoli,Nikolina bijela rukavica (iz materijala waldorfskih vrtića),Putovanje pastira Jorima (Knžnica grada Zagreba)

Zima : Snježna djevojčica (ruska narodna bajka) ,Zvjezdani taliri (braća Grimm), Baka Hola (H.c.Andersen), Tri Kralja (narodna legenda), Prijatelji (iz materijala waldorfskih vrtića)

Uskrs : Zečić Bjelko, Uskršnji mjesec (iz materijala waldorfskih vrtića), Beatrix Potter i njezine priče, Divlji labudovi (H.C.Andersen)

Proljeće : Priče o djeci korjenčićima (Sibylle von Olfers), Dječačić koji je želio sve vidjeti (iz materijala waldorfskih vrtića),Žabica djevojka (Hrvatska narodna bajka),Matovilka (brača Grimm),Ruža bez trnja (kršćanska legenda,narodna bajka)

Ljeto i Ivanje : Ivanjske priča (narodna), Trnoružica (braća Grimm), Snježica i Ružica (braća Grimm)

Slikovnice koje se koriste u odgojno obrazovnom radu odabiru se tematski vezano za godišnje doba i svetkovinu koja se slavi u vrtiću.

Gestovno prstovne igrice također se biraju prema godišnjim dobima i djelatnim sadržajima.Svaka odgojiteljica pripremi po 4-5 igrica mjesečno.

Pjesmice :

"Jutro je tu", "Dobro jutro", "Ribice,ribice","Listić pada", "Jesen", "Sveti Mihael", "Nebeski borče", "Miholjdanska pjesma", "Zahvala", "Kiša pada", "Medo", "Pjesma patuljaka", "Sv. Martin", "Pjesma lampica", adventske pjesme, pjesme o Sv. Nikoli, Božićne pjesme, pjesme o Sv. Tri kralja, "Zima", "Vrapčić", "Bijeli snješko", proljetne pjesmice/ "Pjevala je ptica kos", "Bubamarac", "Leptiriću šareniću", "Veseljak", uskršnje pjesmice, "Teče,teče bistra voda"...

Igre s pjevanjem :

Igra kolo, Tri kolu sestrice, Savila se bijela loza, I okolo šalata, Došla majka s kolodvora,,..

Lutkarske predstave za djecu:

Rujan / Riba duginih boja

Djevojka iz plamen dvorca

Listopad / Djed i repa

Studeni / Legenda o Sv. Martinu

Prosinac / Legenda o Sv. Nikoli

Putovanje pastira Jorima

Siječanj / Prijatelji

Snježna djevojčica

Baka Hola

Veljača / Djevojčica sa svjetiljkom

Ožujak / Matovilka

Snježica i Ružica

Travanj / Priča o Uskršnjem zecu

Djeca korjenčići

Svibanj / Nahod ptica

Lipanj / Dječak koji je sve želio vidjeti

Ivanjska bajka

Euritmija:

Legenda o Sv. Mihaelu, Legenda o Sv. Martinu, Patuljci i šumske životinje,Snježna djevojčica , Djeca korjenčići, Priprema za završnu predstavu

Pedagoška predavanja za roditelje :

- Granice,vodstvo i lažni izbori u ranoj dobi /predavač Marija Čorak
- Kako znamo kako smo /kako pomoći djetetu da pravovremeno i s pravom mjerom spoznaje sebe/Ivanka Katarinčić
- Iz naših usta u djetetove uši /snaga riječi i razgovora između djece i roditelja /predavač Ivanka Katarinčić
- Izazovi današnjice i pogreške koje roditelji nesvjesno čine u odnosu na svoju djecu/predavač Ivanka Katarinčić
- Dodir, ravnoteža i kretanje : Temelji zdravog razvoja u waldorfskom vrtiću /predavač Melita Novičak
- Svetkovine tijekom godine i kako se slave u waldorfskom dječjem vrtiću /predavač Diana Mehmetić Prišuta
- Tročlanost i četveročlanost ljudskog bića /predavač Dr. Ratko Šimetin

Pedagoška predavanja realizirati ćemo u suradnji s zdravstvenom antropozofskom waldorfskom pedagogicom Ivankom Katarinčić iz Zagreba (Osnovna i srednja waldorfska škola u Zagrebu)s dugogodišnjom waldorfskom odgojiteljicom i waldorfskom mentoricom Dianom Mehmetić iz Samobora (waldorfski dječji vrtić Neven), s waldorfskom odgojiteljicom i mentoricom Melitom Novičak iz Zagreba (waldorfski dječji vrtić Vretence), s Marijom Čorak,waldorfskom odgojiteljicom iz *Male vile,* s Dr. Ratkom Šimetinom, antropozofskim liječnikom iz Zagreba (predsjednikom antropozofskog društva Marija Sofija u Zagrebu),s slikaricom Snježankom Jandrijević iz Splita (Antropozofsko društvo Split).

Izleti

Izleti će biti organizirani u skladu s sadržajnim jedinicama.

Planiramo izlete u mjesecima kolovozu, veljači ,travnju i lipnju

Sadržaji i aktivnosti u odnosu na dijete po razvojnim područjima

ZADACI ,SADRŽAJI I AKTIVNOSTI	VRIJEME IZVEDBE
- provođenje vrtičkog kurikuluma za rani i predškolski odgoj i naobrazbu što uključuje osobnu i emocionalnu dobrobit,obrazovnu dobrobit isocijalnu dobrobit - podržavanje inicijative djece i njihove poduzetnosti - poticanje nenasilnog rješavanja sukoba uz poštivanje svojih i tuđih prava - stvaranje poticajnog okruženja u kojem će djeca moći zadovoljavati individualne opće i posebne potrebe - organizacija i provođenje visoke razine fleksibilnosti odgojno- obrazovnog procesa koja omogućuje prilagodljivost individualnim potrebama i mogućnostima djece - učenje i življenje prava djeteta	KONTINUIRANO
TJELESNI RAZVOJ - osmišljavanje boravka na zraku(organizacijski, sadržajno, pedagoško-psihološki, didaktičko-metodički) - poticanje djeteta na sve oblike kretanja radi poticanja razvoja svih mišićnih skupina,razvijanje sposobnosti orjentacije u prostoru, ravnoteže i pravilnog držanja tijela;razvijanje sposobnosti manipulacije šakom i prstima (razvoj fine motorike i razvoj osjetila) - zadovoljavanje potreba djeteta za hranom, zrakom, kretanjem,igrom u prirodi,povećavanjem otpornosti organizma na nepovoljne vremenske i druge uvjete	KONTINUIRANO

SOCIOEMOCIONALNI RAZVOJ - poticanje aktivnog sudjelovanja djeteta u svim sferama odgojno- obrazovnog procesa u užoj i široj socijalnoj zajednici - razvoj emocionalne stabilnosti djeteta;poticanje kvalitetne komunikacije i razvijanje socijalnih odnosa u užoj iširoj socijalnoj sredini - pomoć pri prevladavanju teškoća pri uspostavljanju novih emocionalno- socijalnih veza i odnosa u vrtiću - razvijanje pozitivne slike djeteta o sebi,sigurnosti,samopouzdanja,samopoštovanja - interakcija s ostalom djecom i odraslima kroz igru - razvoj vještine samokontrole - poticanje samostalnosti u svim područjima djetetovog života	KONTINUIRANO
GOVOR, KOMUNIKACIJA, IZRAŽAVANJE I STVARANJE - razvijanje komunikacijskih vještina na materinjem jeziku - poticanje pravilnog govor i izgovora - osiguravanje slobodnog izbora sadržaja , aktivnosti i materijala - poticanje razvoja komunikacijskih sustava (verbalni, neverbalni,simbolički);razvoj različitih oblika izražavanja (govornog, likovnog, tjelesnog...);razvoj različitih oblika kreativnog izražavanja i stvaranja - uključivanje djeteta i roditelja u kreativne programe u suglasju s odgojiteljima (oblikovanje poticajnog okruženja)	KONTINUIRANO (Naglasak na stariju djecu)

SPOZNAJNI RAZVOJ - omogućavanje različitih oblika opažanja,postupno razvijanje mogućnosti uviđanja općih i posebnih svojstava odnosa i pojava, veličina i oblika, kvalitativnih i kvantitativnih veza i odnosa - obogaćivanje redovnog programa sadržajima iz kulture,sporta, stranih jezika - omogućavanje verbalne komunikacije na stranim jezicima (engleski jezik) - omogućavanje stjecanja znanja i navika, važnih za sigurnost djece u prometu - Razvijanje tradicijskih kultura i narodnih običaja (svetkovine)	KONTINUIRANO

Sadržaji i aktivnosti u odnosu na odgojitelje i ostale zaposlene

ZADACI, SADRŽAJI I AKTIVNOSTI	VRIJEME IZVEDBE
- fleksibilna organizacija rada svih zaposlenih(uključivanje svih radnika u odgojno – obrazovni proces,preklapanje smjena, kvalitetan raspored radnog vremena) - praćenje i unaprijeđivanje higijensko – zdravstvenih uvjeta unutarnjeg i vanjskog prostora i opreme - edukativni i savjetodavni rad - jačanje svijesti o važnosti poštovanja prava djeteta	KONTINUIRANO

(informiranost, edukacija, korištenje prostora, sudjelovanje djeteta, prezentiranje prakse, razumijevanje i procijenjivanje ostvarenog) - stvaranje osnova za samozaštitu djece i čuvanje od opsanih naprava i otpada - provođenje preventivne zdravstvene zaštite djece - poticanje timskog rada odgojitelja - stvaranje pozitivnog i poticajnog vrtićkog ozračja - poticanje primjerenih oblika emocionalno – socijalnih veza i odnosa s ciljem učenja djeteta optimalnim oblicima reakcija na određene nepoželjne životne situacije (različite vrste ovisnosti, nasilja, svoja i tuđa prava,...) i odgovornosti za vlastito djelovanje - opservacija postignuća djece - samorefleksije i zajedničke refleksije odgojitelja - dokumentiranje aktivnosti djece, dokumentiranje aktivnosti odgojitelja, procjene postignuća i kompetencija djece, oblikovanje vrtićkog kurikuluma, komunikacija s roditeljima i širom socijalnom zajednicom	KONTINUIRANO

Sadržaji i aktivnosti u odnosu na roditelje

ZADACI, SADRŽAJI I AKTIVNOSTI	VRIJEME IZVEDBE
- precizno odgovaranje , dobra organizacija i stručno kompetentna	

priprema svih oblika suradnje s roditeljima - uključivanje roditelja u odgojno – obrazovni proces - savjetovanje roditelja - poticanje provođenja općih i posebnih mjera za sigurnost djece - praćenje i primjena odgovarajućih mjera za sprječavanje svih oblika nasilja u skladu s posebnim programima vrtića i protokolima za djelovanje - sudjelovanje roditelja u oblikovanju poticajnog okruženja (donacije, prikupljanje pedagoški neoblikovanih materijala,radionice,..) - uključivanje roditelja u planiranje i evaluaciju cjelovitog odgojno – obrazovnog procesa u vrtiću (Vijeće roditelja, upitnici za roditelje, kutijice za prijedloge i primjedbe) - savjetodavni i individualni razgovori s roditeljima - stručno pedagosška predavanja i roditeljski sastanci	KONTINUIRANO

Planiranje i način rada

U promišljanju navedenih sadržaja i aktivnosti odgojitelji se u dječjem waldorfskom vrtiću vode :

- Ritmom godine /izmjenom godišnjih doba i obilježavanjem svetkovina
- Tjednim ritmom / izmjenom umjetničkih i radnih aktivnosti

- Dnevnim ritmom / izmjena aktivnosti koja zahtijeva koncentraciju i usmjerenu pažnju djece (vođene aktivnosti) s aktivnostima u kojima se djeca slobodno igraju i aktivno prerađuju doživljeno

Godišnji ritam

Godišnji ritam / izmjene svetkovina

1.TROMJESEČJE /JESEN :

Svetkovina Sv. Mihaela,29.rujan

Međunarodni dan djeteta

Svetkovina Jeseni,Žetve

Svetkovina Sv. Martina,11.studeni

2.TROMJESEČJE /ZIMA :

1.Adventska nedjelja

Sv.Nikola, 6.prosinac

Božićna svetkovina

Sveta tri kralja

Fašnik /sajam zanata

3.TROMJESEČJE / PROLJEĆE :

Uskrs

Dan planeta Zemlje

Majčin dan

Duhovi

4.TROMJESEČJE /LJETO :

Ivanje /ivanjska vatra

Tjedni ritam

Tjedni se ritam u vrtiću ostvaruje kroz izmjenu umjetničkih,radnih,tjelesnih i istraživačkih aktivnosti.Svaki dan u tjednu obilježava posebna umjetnička i radna aktivnost.

Ponedjeljak	Slikanje akvarel bojama
	Glačanje i slaganje tkanina i slaganje posteljine
Utorak	Modeliranje prirodnim voskom
	Pečenje kruha ili slastica za užinu
Srijeda	Filcanje nepredene vune
	Briga o biljkama i cvijeću
	Glazbeni vrt
Četvrtak	Ručni radovi s vunom,svilom i pamukom
	Šivanje
Petak	Lutkarske predstave,glazba i ples,euritmija
	Čišćenje sobice dnevnog boravka i uređivanje garderobe

Dnevni ritam

Dnevni ritam ostvaruje se po načelu izmjene vođene i slobodne aktivnosti.Vođena aktivnost /"udah", je aktivnost koju vodi odgojiteljica i ista je za svu djecu.Tu spadaju: jutarnji pozdrav, ritmičko,gestovno kolo,gestovne i prstovne igrice, slušanje bajke,lutkarska predstava i dr.

Slobodna igra /"izdah" je individualna aktivnost kojom dijete spontano izražava svoje doživljaje i iskustva(spontana stvralačka dječja igra).

Ritam dnevnih aktivnosti predstavlja elastičan okvir u kojem se rad odvija kontinuirano,pri čemu se samostalna aktivnost po dječjem izboru smjenjuje s usmjerenom aktivnošću koju vodi odgojiteljica/odgojiteljice.

Sastavni dio dnevnog ritma je i boravak na zraku koji nije ograničen samo na lijepo vrijeme. Djeci se omogućava doživljaj svih vremenskih prilika,vodeći računa o utopljenosti djece i trajanju boravka na zraku za vrijeme hladnoće,snijega,kiše ili vjetra.

Dnevni ritam desetosatnog programa:

6.30 - 8.00	Dolazak djece i uključivanje u slobodnu igru ili rad odgojiteljice
8.00 - 8.20	Jutarnji krug i pozdrav, pranje ruku/priprema za doručak
8.30 - 9.00	Doručak
9.00 - 10.00	Slobodna igra / uključivanje djece u rad odgojiteljice po želji Predškolarci /Mala škola
10.00 - 10.15	Pospremanje sobe /Užina
10.20 - 11.00	Zajednička aktivnost / kolo; umjetnička aktivnost
11.00 - 12.00	Izlazak u park/slobodna igra
12.00 - 12.30	Priča / priprema za ručak (pranje ruku i priprema stola)
12.30 - 13.00	Ručak /pospremanje stolova nakon ručka
13.00 - 13.20	Priprema za popodnevni odmor, higijena i priprema za spavanje
13.30 - 15.30	Poslijepodnevni odmor
15.30 - 16.30	Buđenje djece,popodnevna užina/ slobodna igra/odlazak kući

Odgojitelj koji oblikuje i utječe na okruženje u kojem djeca odrastaju i to ne samo odabranim namještajem,planiranim aktivnostima i dnevnim ritmom; već onim najvažnijim - kvalitetom vlastita bića i međuljudskih odnosa : odnosom prema djeci i vrtićkom osoblju,roditeljima,vrtićkoj svakodnevici,odnosom prema svim

živim bićima; najvažniji je subjekt waldorfskog vrtića.Navedene kvalitete koje obuhvaćaju ponašanje i ophođenje ,kako ono vanjsko tako i unutrašnje, prožimaju postavke predškolskog odgoja u waldorfskom vrtiću i uvelike utječu na djecu koja ih usvajaju procesom oponašanja.

Kako bismo kvalitetno mogli zadovoljiti gore navedeno,u tijeku ove godine odgojitelji će intenzivno raditi na svom samoodgoju i samoobrazovanju.

Sukladno Godišnjem planu i programu rada vrtića te Pravilniku o obrascima i sadržaju pedagoške dokumentacije i evidencije o djeci u dječjem vrtiću, odgojiteljice će :

- dnevno planirati aktivnosti,sadržaje,materijale i sredstva ponuđena djeci i bilježiti zapažanja o njihovim aktivnostima,reakcijama i ponašanju kako bi pratili u kolikom intezitetu i na koji način potiču razvoj svakog pojedinog djeteta i pojedine skupine djece u cjelini
- tjedno i tromjesečno planirati
- mjesečno valorizirati rad
- poštovati plan suradnje s roditeljima i plan stručnog usavršavanja

Svaka skupina imati će registrator s podacima o djeci u skupini(kopija prijave djeteta,upisni list,upitnik,izjavu o dovođenju /odvođenju djeteta, izjavu o prihvaćanju fotografiranja djeteta,liječničko uvjerenje i drugi nalazi i mišljenja za pojedino dijete ukoliko postoje).Odgojitelji će voditi i imenik skupine.

Odgojiteljice će zajednički izraditi plan zajedničkih aktivnosti (zajedničke svečanosti,svetkovine,Dani otvoreni hvrata i sl.), prema potrebi će plan tijekom godine obogatiti ili unositi izmjene, uključiti sve djeltnike vrtića u realizaciju planiranih aktivnosti,uključiti roditelje i okruženje u realizaciju pojedinih aktivnosti te sudjelovati u aktivnostima koje se organiziraju u gradu i okruženju.

5.3 ODGOJNO-OBRAZOVNI PROGRAMI

5.3.1. Redovni program

Cjelodnevnim desetsatnim redovitim programom provodi se odgojno-obrazovni rad prema koncepciji Rudolfa Steinera,koji je psihofizički razvoj čovjeka razradio unutar duhovne nauke antropozofije.

Kroz *Opće poznavanje čovjeka* kao kapitalnog djela,R.Steiner je dao glavne sastavnice čovjekovog bića s posebnim uvidom u duhovni aspekt.Dijete poima kao aktivnog člana svoga razvoja i odgoja koji minimalno dopušta okolini da se upliće u zdravo odrastanje.To će se dogoditi jedino ako je okolina u kojoj dijete biva obazriva i aktivna u promatranju djeteta samoga (*Odgoj ka slobodi,*F.Calgren).

Kao što je već navedeno odgojno-obrazovna praksa u waldorfskom vrtiću temelji se na osnovnim načelima waldorfske pedagogije, a to : **uzor i oponašanje te ritam i ponavljanje** (*Pedagoški rad u waldorfskom vrtiću,*Beč,2006).

Okolina djeteta,dakle sve šta se u vrtiću nalazi i događa,ostavlja dojam na dijete i ima uzorni karakter,jer dijete predškolske dobi ima urođenu sposobnost oponašanja,ne samo vanjskih izraza,oblika i gesti; već i unutarnjih raspoloženja i stavova odgojitelja.Dakle,uzor i oponašanje djeluje na svim područjima razvoja djeteta,jednako tijekom vanjskih aktivnosti kao i s unutarnjim stavom odgojitelj.Ono što odrasli u blizini djeteta rade treba biti pregledno,dijete to treba moći pratiti i sve valja činiti s jednom predanošću,uz prisutnost i veselje.Podučavanja su nepotrebna ako dijete za to ne pita.Odgojitelj potiče i motivira svojim stavom do rada,vlastitim gestama,glasom i svime što on jest te na taj način stvara uvjete i prilike za oponašanje,ali prepušta djeci da odluče šta će oponašati i da sama postanu aktivna.Snage oponašanja su najjače u prve dvije i pol godine djetetova života.U to vrijeme dijete uči temeljne sposobnosti čovjeka : hodanje,govor i razvija se mišljenje (*Odgoj ka slobodi,Pedagogija Rudolfa Steinera).*

Ritam je organizirano načelo u svim živim procesima (mikrokozmos i makrokozmos postoje kroz ritam).Daje snagu,djeluje harmonizirajuće i ozdravljujuće.Djeci daje sigurnost i orijentaciju.Ponavljajuće aktivnosti koje provodimo u vrtiću omogućuju učenje bez intelektualnog i pretjeranog pojašnjavanja.Ponavljanje je prirodna potreba malog djeteta.

Rudolf Steiner u naputcima za odgoj djeteta govori o iskustvima koja predstavljaju temelj za zdrav predškolski odgoj i naobrazbu.U našem radu njeguju se sljedeća načela:

- Ljubav i toplina
- Razvoj osjetila
- Kreativno,umjetničko izražavanje
- Svrhovita aktivnost odraslih osoba kao model za dječje oponašanje
- Slobodna,maštovita igra
- Zaštita djetinjstva
- Zahvalnost,poštovanje i znatiželja
- Zadovoljstvo,duhovitost/humor
- Odgojitelji koji sljede put unutrašnjeg razvoja

Ljubav i toplina

*"*Djeca koja žive u ozračju ispunjenom ljubavlju i toplinom i u čijem se okruženju nalaze doista dobri uzori koje ona mogu oponašati žive u svom odgovarajućem elementu." (Rudolf Steiner,*The education of the child).*

Ljubav i toplina,više nego ijedan programski osmišljeni pristup ranom obrazovanju stvaraju temelj razvoja.Te se kvalitete izražavaju u odnosu koji se uspostavlja između odrasle osobe tj. odgojitelja i djeteta, u međusobnom odnosu djece kao i u društvenim odosima unutar predškolske ustanove.Upravo ljubav i toplina trebaju ispunjavati i činiti društveno okruženje ranog odgoja i obrazovanja.Kako bismo kvalitetno mogli zadovoljiti gore navedeno, u tijeku ove pedagoške godine odgojitelji će intenzivno raditi na svom samoodgoju i samoobrazovanju.

Razvoj osjetila

*"*Osnovna zadaća odgojitelja je stvaranje odgovarajućeg prostornog okruženja za djecu.Prostorno okruženje mora se razumijeti u najširem smislu. Podrazumijeva ne samo zbivanja u materijalnom smislu,već sva događanja koja okružuju djecu,sve

ono što djeca mogu primiti svojim osjetilima,što može utjecati na njihovu unutarnju snagu.To obuhvaća svako moralno i nemoralno djelovanje,sva značajna i beznačajna ponašanja kojima djeca svjedoče."(Rudolf Steiner,*The education of the child)*

Rano učenje duboko je povezano s djetetovom tjelesnošću i osjetilnim iskustvima. Stoga prostorno okruženje ,vanjsko i unutrašnje treba osigurati poticajne,raznolike mogućnosti za djetetovo aktivno samoobrazovanje.Steiner je naveo da se u ranom djetinjstvu / prvom sedmoljeću djeteova života, trebaju razvijati tzv. Niža osjetila : osjetilo dodira, osjetilo vitaliteta, vestibularno i proprioceptivno osjetilo.Ona su temelj za pravilan razvoj srednjih i viših osjetila,a dobra osjetilna integracija istih omogućava pravilno funkcioniranje čitavog bića.

Kreativno,umjetničko izražavanje

" Kako bi postali pravi odgajatelji , osnovno je da možemo sagledati istinski estetski element u radu, unijeti umjetničku kvalitetu u naše zadaće ...Unesemo li estetski element postajemo bliže onome što dijete želi izraziti svojom vlastitom prirodom."(Rudolf Steiner,*A Modern Art of Education)*

Umjetnost odgoja i obrazovanja jest zapravo umjetnost življenja.Odgojitelj je umjetnik u načinu na koji se odnosi prema djeci i na koji sagledava djecu i sve svakodnevne životne situacije i aktivnosti.Odgojitelj "orkestrira" ritmom svakog dana,tjedna i godišnjim ritmom na takav način da djeca mogu slobodno "disati" unutar zadanih dnevnih okvira.Dodatno, odgojitelj djeci nudi mogućnosti za umjetničko izražavanje pjevanjem, sviranjem, pokretom i gestama(prstovne igre,ritmičke igre,gestovne igre,euritmija), govorom i jezikom (stihovi,izrijeci,pjesništvo i priče),modeliranjem,slikanjem, crtanjem i lutkarskim predstavama.

Svrhovita aktivnost odraslih osoba kao model za dječje oponašanje

" Zadaća odgojitelja jest prilagoditi praktične, svakodnevne aktivnosti tako da ih djeca mogu oponašati kroz igru...Dječje aktivnosti u vrtićima moraju biti izvedene iz samog života, ne smiju biti "izbačene" nakon intelektualiziranja i promišljanja

kulture odraslih.U vrtiću je najvažnije dati djeci priliku da izravno oponašaju svakodnevnicu,život onakvim kakav jest."(Rudolf Steiner, *The Childs Changing Consciousness).*

"Djeca ne uče putem uputa ili savjetovanja,već oponašanjem.Dobar vid razviti će se ukoliko okruženje pruža odgovarajuće uvjete – dostatno svjetla i boja,a svjedoče li djeca moralnom djelovanju u njihovom okruženju u mozgu i krvotoku biti će postavljeni fizički temelji za razvoj zdravog smisla moralnosti."(Rudolf Steiner, *The Education of The Child)*

Realno, smisleno i svrhovito djelovanje prilagođeno potrebama djeteta, u skladu s djetetovom prirodnom,urođenom potrebom za aktivnošću je neizrecivo značajna obrazovna aktivnost.Stoga prije nego što se ponude "promišljene" neprirodne projektne aktivnosti odgojitelji se usmjeravaju na svoj vlastiti, smisleni rad ojim se njguje i hrani svakodnevnica putem sezonskih radova u vrtu,pripremanja jednostavnih jela s djecom, čišćenja, uređenja te stvaranja i zbrinjavanja materijala.

To stvara ozračje slobode u kojem individualnost svakog djeteta može biti aktivna.Namjera nije da djeca kopiraju vanjska zbivanja i djelovanje odraslih osoba;već da iskuse unutarnji stav spram rada : predanost, brigu, smisao svrhovitosti,moć usmjerene pažnje te kreativni duh odrasle osobe/i tada za uzvrat, svako je dijete slobodno i može se ponašati poput umjetnika – stvaratelja svog vlastitog prostora putem kreativne,slobodne igre i aktivnog djelovanja sukladno svojim valstitim, unutrašnjim potrebama i mogućnostima.

Slobodna,maštovita igra

*"*Unutar dječje igre samo možemo osigurati uvjete za obrazovanje.Ono što se dobiva igrom u pravilu je izdanak samostalne aktivnosti djeteta na koji uječu brojni čimbenici koji ne mogu biti određeni strogim pravilima.Stvarna vrijednost učenja putem igre leži u činjenici da mi trebamo zanemariti naša pravila i postavke,naše obrazovne teorije i dati djeci slobodno kraljevstvo."(Rudolf Steiner, *Self Education in the Light of Anthroposophy)*

Mala djeca uče kroz igru.Prilaze igri na sebi svojstven,posve individualan način,iz njihove jedinstveno oblikovane duše i duha te jedinstvenog iskustva svijeta u

kojem žive. Zadaća odgojitelja jest da stvori okruženje koje podržava zdravu igru.Okruženje podrazumijeva fizičko okruženje, namještaj materijale za igru kao i društveno okruženje za provedbu aktivnosti.

Zaštita djetinjstva

*"*Iako je krajnje neophodno da kasnije, tijekom života, svaka osobabude posve svjesna, djetetu treba dopustiti da što duže pripada mirnoj, snovima nalik stvarnosti, ispunjenoj maštovitim slikama koje ostavljaju pečat u ranom djetinjstvu. Dozvolimo li da djetetov organizam izrasta i jača na taj ne- intelektualni način ono će kasnije u životu razviti intelektualnost koja nam je potrebna za život u današnjem svijetu."(Rudolf Steiner, *Modern Art of Education)*

Odgojitelj se što je moguće više suzdržava od usmenih uputa, umjesto toga ponašanje odgojitelja postaje modelom koje dijete oponaša,a prepoznatljiv ritam i aktivnosti osiguravaju kontekst u kojem je potreba za verbalnim uputama značajno umanjena .Jednostavne,arhetipske slike u pričama,pjesmama i igrama dodnose iskustva koja ne zahtijevaju intelektualno ili ritičko promišljanje ili objašnjavanje.

Stog aspekta pomno ćemo birati sadržaje koje ćemo nuditi djeci.

5.3.2 Program predškole

Program predškole je obvezni program odgojno-obrazovnog rada s djecom,u godini prije polaska u osnovnu školu i dio je sustava odgoja i obrazovanja u Republici Hrvatskoj.

Program predškole namijenjen je svoj djeci u godini prije polaska u osnovnu školu kako za djecu koja su polaznici dječjeg vrtića tako i za djecu koja nisu polaznici vrtića, prema zakonu o predškolskom odgoju i obrazovanju (NN 10/97) i Pravilniku o sadržaju i trajanju programa predškole.

Sadržaj ,programske zadaće i organizacija provedbe programa predškole moraju omogućiti zadovoljavanje svih djetetovih potreba – potreba za sigurnošću,pripadanjem,ljubavlju,samopoštovanjem i poštovanjem drugih osoba te

potrebe za samoostvarenjem njegovih osobnih potencijala (iz Pravilnika o sadržaju i trajanju predškole).

Waldorfski dječji vrtić *Mala vila* ostvaruje program predškole pod nazivom "Spretno tijelo – spretan um" i namijenjen je djeci školskim obveznicima u tekućoj pedagoškoj godini.To je interni program koji nam služi da nositelj programa predškole ima jasniju sliku šta treba činiti i kako se organizirati.Također je donesen i novi (reverificirani) *Plan i program predškole* kojeg je verificiralo Ministarstvo znanosti i obrazovanja 2019.godine.

SADRŽAJ PROGRAMA PREDŠKOLE

Cilj programa predškole ili tzv. Male škole je cjelovita priprema djeteta za školu(tjelesna,socijalna, emocionalna i spoznajna) na način prikladan dobi djeteta (djeca u šestoj i sedmoj godini života).

Mala škola ove pedagoške godine počinje 13.10.2026 godine., a voditeljice su odgojiteljice Marija Čorak i Ana Štemberger te učiteljica iz osnovne waldorfske škole Iva Merlak koja će s djecom boraviti od utorka do petka u vremenskom razdoblju od 9.00 do 10.00 sati.

Iako se djeca pripremaju za školu, ne koristi se tzv.školski način učenja - isključivo sjedenje i slušanje za stolovima,dok odrasla osoba podučava.Strategije pripreme za školu primjerene šestogodišnjacima i sedmogodišnjacima su :

- Aktivno sudjelovanje djeteta u različitim vrstama aktivnosti (grupnim i individualnim), koje se ritmički izmjenjuju po principu vođene i slobodne aktivnosti
- Rad na projektu s konkretnim materijalima(izrada pernica,izrada torbica na tkalačkom stanu i sl...)

Program uključuje skup raznovrsnih vježbi za tijelo i tjelesno – prostornu inteligenciju te socijalno – emocionalnu, jezičnu i matematičku inteligenciju , posebno prikladnu za dijete današnjeg doba kada su kretanje i bogatstvo osjetilnih iskustava znatno reducirani.

Pri sastavljanju programa uzimaju se u obzir suvremene spoznaje i istraživanja iz neuroznanosti i raznih holističko orijentiranih psiholoških i pedagosških metoda/koncepcija.

Program predškole izvodi se svaki dan kroz radne aktivnosti a ciljano vođeni satovi Male škole su 4X tjedno u trajanju od 60 minuta.

Neposredni rad s djecom kao skupinom

Aktivnosti za razvijanje fine i grube motorike tijela :

Za finu motoriku : šivanje,tkanje,izrada veza,izrada ogrlica, nizanje,modeliranje, prstovno-gestovne igre, crtanje formi,slova

Za grubu motoriku : preskakanje konopa i vijače, igre loptom, kolutom, igre na spravam u dvorištu, igre na spravama Emi Pickler u sobama(penjanje, spuštanje, provlačenje...)

Aktivnosti za razvijanje spretnosti, brzine i snage tijela:

Igre štapovima, nošenje predmeta na glavi ili u ruci, trčanje, skakanje, skakanje u vreći, puzanje, hodanje po gredi, hodanje na štulama, igre na spravama

Aktivnosti za unapređivanje djetetove orijentacije u prostoru :

Razne igre snalaženja u prostoru (pomoću glasova,zvukova, mirisa, dodira) uz postepeno imenovanje osnovnih orijentacijskih odrednica (gore-dolje, lijevo-desno, ispred-iza, naprijed-nazad, eventualno strane svijeta)

Aktivnosti za razvijanje predčitalačkih vještina:

Igre za uvježbavanje glasovne raščlambe riječi : zvučni domino,igra parova,glasovno razvrstavanje, vidim predmet čiji naziv počinje/završava glasom...

Aktivnosti za razvijanje elementarnih matematičkih pojmova:

Razne igre konkretnim predmetima,igre vezane uz pokret,igre s didaktičkim materijalima, igre riječima, igre uz pjevanje,ritmično brojanje, razne praktične aktivnosti (pospremanje stolova, kuhanje, priprema kruha i sl), rješavanje problema /konkretni praktični problemi, slikovni problemi,verbalni problemi,matematički problemi

Aktivnosti crtanja,modeliranja raznim materijalima i priborom od prirodnih sirovina

Aktivnosti i igre socijalizacije /igre s pravilima

Aktivnosti za jačanje djetetove pozitivne slike o sebi :

Upoznavanje djece s obitelji svakog djeteta kroz posebno pripremljene priče, albume, slike(obiteljsko stablo)

Aktivnosti za upoznavanje djeteta sa njegovim rodnim zavičajem :

Organizacija izleta i ili posjeta kulturno umjetničkim znamenitostima grada Rijeke i okolice, posjet Dječjoj kući

Aktivnosti za upoznavanje roditelja i djece sa školom kao ustanovom/organizirani posjet Waldorfskoj školi

<u>Individualni rad s djecom</u>

Testiranje zrelosti za školu prema testu za prijem u Waldorfsku školu.Testiranja djece ove godine vršiti će zdravstvena pedagogica iz Waldorfske škole u Zagrebu, Ivanka Katarinčić te psihologica Anja Smajla.

Dijagnostički crtež - u dvije vremenske točke /inicijalni ulistopadu te finalni u travnju.Dijagnostiku crteža će raditi također Ivanka Katarinčič u suradnji s psihologicom Anjom Smajlom i odgojiteljicama po skupinama.

U radu s roditeljima

Roditeljski sastanci s temama o razvoju djtetea,promjenama djece u godini pred školu, zrelosti za školu te upoznavanje roditelja s programom Male škole i postignutim rezultatima.

Individualne konzultacije i razgovori s roditeljima,osvrt na dijagnostičke crteže i na postignute rezultate njihovog djeteta kroz Malu školu.

Predstavljanje Osnovne waldorfske škole u Rijeci i upoznavanje s učiteljice prvog razreda.

POSEBNOSTI PROGRAMA PREDŠKOLE

- Svestrani razvoj djeteta
- Individualni pristup djetetu na temelju uvažavanja tjelesnog i duševno-duhovnog razvojnog trenutka djeteta
- Rad na senzornoj integraciji
- Ugodna atmosfera učenja s nizom zanimljivih vježbi za razvijanje pozitivnog stava usuret školi
- Određivanje specifične osjetilne percepcije i lateralne dominacije svakog pojedinog djeteta
- Preporuka roditeljima optimalnog stila učenja djeteta s obzirom na osjetilnu percepciju i lateralnu dominaciju

5.4 RAZVOJNO PRIMJERENE ZADAĆE U ODGOJNO- OBRAZOVNOM RADU

Opći cilj djelatnosti predškolskog odgoja je očuvanje tjelesnog i mentalnog zdravlja djeteta,poticanje cjelovitog razvoja djetetovih sposobnosti,znanja i vještina, a u skladu sa suvremenim znanstvenim spoznajama, zakonitostima djetetovog razvoja i njegovim stvarnim mogućnostima. Takav cilj mora se postići osiguravanjem uvjeta kvalitetnog zajedničkog življenja djece iodraslih te razvoja postojećih i potencijalnih vještina i sposobnosti djece.

Posebni ciljevi odgoja predškolske djece jesu :

- Poticanje tjelesnog i psihomotornog razvoja
- Poticanje socio-emocionalnog razvoja
- Poticanje spoznajnog razvoja
- Poticanje komunikacijskog i govorno- jezičnog razvoja
- Poticanje razvoja umjetničkih sposobnosti i stvaralaštva

Kako bismo postigli navedene ciljeve izradili smo plan odgojno-obrazovnog rada, a zbog preglednosti ,razvojne ćemo zadaće prikazati po razvojnim područjima,ovisno o uzrastu djece.

TJELESNI I PSIHOMOTORNI RAZVOJ

- razvoj pokretljivosti i tjelesnog držanja u svim prirodnim oblicima kretanja (sjedenje, puzanje, stajanje, hodanje, trčanje) - razvoj hvatanja i baratanja predmetima (senzomotorni razvoj,okulomotorna koordinacija,..) - razvoj posebnih motoričkih vještina (igre, sportovi, ...) - razvoj ritmičkih pokreta (gestovna i ritmička kola)	- osigurati prostor i vrijeme za krteanje, trčanje, penjanje (sprave, penjalice, različiti poligoni i što veći repertoar igara u kojima se usavršavaju prirodni oblici kretanja) - poticati igru koja zahtijeva održavanje ravnoteže i koordinaciju pokreta - osigurati raznolike materijale za usavršavanje fine motorike - građenjem, slaganjem, rezanjem, prelijevanjem, šivanjem, ... - organizirati igre loptom i drugim sportskim rekvizitima (konop, vijača, štule,...)

SOCIOEMOCIONALNI RAZVOJ

- razvoj osjeta i percepcije - razvoj pojmova i uočavanje veza i odnosa među predmetima i pojavama - razvoj mišljenja i rješavanja problema - razvoj pažnje, koncentracije i pamćenja	- omogućiti doživljaj uspjeha u aktivnosti - omogućiti uspjeh iz rezultata aktivnosti, a ne iz usporedbe s drugom djecom - stvarati atmosferu sigurnosti , prihvaćanja i zadovoljstva kod djece - omogućavati djetetu da verbalno izrazi što sojeća, kako se osjeća - koristiti socijalne igre - jasno postavljanje granica prihvatljivog i neprihvatljivog ponašanja i objašnjavanje zašto na djetetu primjeren način - pružiti primjer prihvatljivog izražavanja svih emocija vlastitim ponašanjem - stvarati u djeteta naviku da razmisli prije nego reagira (da zastane, da potisne akciju koja mu se prva javi i da najprije procjeni je li to prikladno) - razvoj samoregulacije (kontrola impulzivnosti) - omogućiti proživljavanje emocionalnih iskustava putem igre - zadovoljiti potrebu djeteta da u igri rješava svoja unutrašnja stanja te da se povremeno osami u svojoj igri i aktivnosti

GOVOR , KOMUNIKACIJA, IZRAŽAVANJE I STVRALAŠTVO

- razvoj komunikacije(simbolički razvoj, prirodne geste, neverbalna komunikacija, uporaba jezika u društvenom kontekstu) - razvoj jezika (bogaćenje riječnika, poticanje naracije, proširivanje rečenica, rad na predvještinama čitanja i pisanja) - razvoj govora (korištenje glasa, usvajanje pravilnog izgovora, govorna tečnost) - razvoj različitih oblika izražavanja /scenskog, likovnog, glazbenog, tjelesnog - razvoj stvaralaštva u različitim područjima izražavanja	- omogućiti djetetu stjecanje iskustava svim senzornim načinima - omogućiti stjecanje pojma količine baratanjem stvarnim količinama npr kestenima, prelijevanjem vode, sipanjem pijeska,... - poticati govor davanjem i traženjem objašnjenja i obrazloženja - davati slobodu za istraživanje i eksperimentiranje, omogućiti aktivnosti u kojima dijete poduzima vlastitu inicijativu - organizirati istraživačke aktivnosti i eksperimentiranje uz verbalne komentare i pitanja kako bi dijete uočavalo odnose (složene - jednostavne, bitne – nebitne,...),samostalno i uspješno rješavalo probleme, stvaralo i provjeravalo pretpostavke,stjecalo znanja - poticati razvoj pažnje ipamćenja povećavajući motivaciju djeteta smislenošću i zanimljivošću materijala te povezivanjem s postojećim iskustvom djeteta - poticati i zadovoljavati dječju radoznalost koja se odražava u postavljanju pitanja - poticati razvoj igre stjecanjem što više novih iskustava, zajedničkih doživljaja djece i odraslih - poticati razradu složenih scenarija igre s planom akcije i podjelom uloga - omogućiti djetetu slobodno izražavanje učeći ga primjerenoj uporabi govora u socijalnoj situaciji - aktivnim slušanjem i postavljanjem

	potpitanja pružiti podršku djetetu u jezičnom oblikovanju sadržaja koji želi iskazati - davati uvijek primjeren i djetetu razumljiv odgovor /provjeriti je li dijete razumijelo što se od njega očekuje - poticati djecu na listanje/čitanje slikovnica, prepričavanje i dramski izričaj - igrati jezične igre s ciljem razvijanja slušne diskriminacije glasova, bogaćenja riječnika i usložnjavanja rečenice - slušati, ponavljati i učiti pjesmice i brojalice popraćene gestom i pokretom - razvijati ivježbati glasovnu osjetljivost - podignuti razinu pismenosti u djetetovom okruženju (nuditi slikovnice, igre pisanim simbolima,..) - omogućiti dostupnost raznolikog likovnog materijala i njegovo slobodno korištenje uz nadzor odgojitelja - osigurati djetetu dovoljno vremena za bavljenje likovnim aktivnostima te mu omogućiti samostalan odabir likovnih tema - zainteresirano razgovarati s djetetom o njegovim radovima,ne nametati vlastita objašnjenja i riješenja - osigurati stjecanje osnovnih glazbenih iskustava putem :istraživanja glazbe (izvođenje pokreta uz glazbu, istraživanje i prepoznavanje glasova i instrumenata;istraživanja mogućnosti ljudskog glasa pri pjevanju, slušanju iopisivanju glazbe;igara s glazbenim elementima(osjećanje i istraživanje ritma, prepoznavanje boje

	zvuka,melodije, tempa i dinamike,takta); stvaranja i izvođenja glazbe (sviranja jednostavnim instrumentima/ksilofon,udaraljke,...);iz vođenja glazbenih predstava, stvaranja i improviziranja pjesama

SPOZNAJNI RAZVOJ

-poticanje znatiželje za istraživanjem predmeta u okolini - razvoj sposobnosti klasifikacije -poticanje sposobnosti primjećivanja veza između stvari i pojava - poticanje znatiželje i želje za učenjem	- slaganje, razvrstavanje, spajanje, opisivanje - opažanje i istraživanje - imenovanje objekata u okruženju - primjećivanje promjena u prirodi - modeliranje i uočavanje razlika (boje, teksture/pćelinji vosak, vuna, modeliranje papirom,miješenje kruščića i dr.

5.5 PEDAGOŠKA DOKUMENTACIJA

Prema Pravilniku o obrascima i sadržaju pedagoške dokumentacije i evidencije o djeci u dječjem vrtiću (NN83/2001) vodi se sljedeća pedagoška dokumentacija:

1. Matična knjiga djece
2. Knjiga pedagoške dokumentacije odgojne skupine
3. Imenik djece

4. Ljetopis dječejg vrtića
5. Godišnji plan i program odgojno-obrazovnog rada vrtića
6. Godišnje izvješće o ostvarivanju plana i programa rada vrtića
7. Program stručnog usavršavanja
8. Dosje djeteta s posebnim potrebama
9. Knjiga zapisnika

Osim pravilnikom propisane pedagoške dokumentacije , proces razvoja i učenja djece pratiti ćemo i dodatnom dokumentacijom.Dodatnu dokumentaciju smatrati ćemo alatom za promatranje procesa učenja koji odgojiteljima omogućuje bolje razumijevanje djece i osiguravanje kvalitetnije podrške djeci. Uz pomoć neprekidnog prikupljanja i nliziranja dokumentacije o aktivnostima koje su još uvijek u tijeku , odgojitelj prati i podržava djetetov prirodni razvoj. Oblici dodatne dokumentacije koje ćemo koristiti su sljedeći :

- Individualni i zajednički uratci djece - najčešće se radi o proučavanju likovnih radova djece (slika i crteža) koje odgojitelji ne gledaju isključivo s estetskog ili umjetničkog sadržaja , već se u njima nastoje prepoznati razvojne faze psihofizičkog razvoja djeteta (da li u nečemu zaostaje od prosjeka i sl.) i da li se služi naučenim simbolima ili vlastitim izričajem
- Fotodokumentacija – fotografiranje (uz prethodnu suglasnost roditelja) različitih aktivnosti djece omogućuje odgojitelju prisjećanje na vrste ponuđenih i korištenih materijala te nastale trodimenzionalne radove djece . Fotografije pružaju svojevrstan uvid u ono čime se dijete bavilo i do kakvih je spoznaja došlo.
- Prikupljanje dječjih izjava i transkripti međusobnih razgovora djece - bilježenje razgovora djece koristi odgojitelju za bolje i pažljivije slušanje djeteta i razumijevanje procesa njegova učenja.

Navedene vrste dokumentacije služiti će odgojitelju kao alat za bolje razumijevanje djeteta, njegovih potreba, interesa i razvojnih mogućnosti, na čijim će temeljima zatim planirati daljnje aktivnosti i poticaje. Razumijevanje djeteta imati će utjecaja i na kvalitetnije i raznovrsnije oblikovanje djetetovog prostorno – materijalnog okruženja, odnosno unošenja promjena u prostor te stvaranje materijalnih uvjeta koji potiču dijete na istraživanje i kvalitetniju igru. Smatramo da će ovakav način rada imati višestruku dobrobit. Dobrobit u odnosu na dijete jest

da dijete uči osvještavati vlastiti proces učenja. Odgojitelj osvještava kvalitetu svoga rada i postaje refleksni praktičar, a roditelj dobiva uvid u kulturu učenja vlastitog djeteta i svoje roditeljske uloge.

Veliku pažnju posvećujemo i dokumentiranju rada djece s poteškoćama u razvoju. U tome nam veliku pomoć pružaju roditelji s kojima se nekoliko puta kroz pedagošku godinu sagledava napredak ili doseg do kojeg se stiglo u određenom periodu.To se nadopunjuje s izvještajima nadležnih službi koje također vrše promatranje i bilježenje razvoja djeteta (psiholozi, logopedi,defektolozi i ostali). U orijentacijskim i tjednim planovima koji se vode u posebnoj, za to namijenjenoj Knjizi pedagoške dokumentacije , odgojitelji bilježe svoje planove i postignuća. Na dnevnoj se osnovi bilježe izvanredni doživljaji.Navedene bilješke služe odgojiteljima (i ostalima) u daljnjem planiranju aktivnosti za navedeno dijete i prilagođavanje metodike rada njegovim uočenim potrebama i interesima.

6.STRUČNO USAVRŠAVANJE I STRUČNO OSPOSOBLJAVANJE DJELATNIKA

6.1 STRUČNO USAVRŠAVANJE

Cilj stručnog usavršavanja djelatnika je razmjena i stjecanje novih iskustava , znanja i vještina te razvijanje stručnih kompetencija , a u funkciji unapređenja odgojno – obrazovnog rada i zadovoljavanja potreba djece i roditelja. Stručni djelatnici su usmjereni na različite e- oblike stručnog usavršavanja,seminare, radionice te stručne skupove.

Plan stručnog usavršavanja je fleksibilan i podložan promjenama ovisno o potrebama svih sudionika odgojno – obrazovnog procesa.

Odgojitelji i ostali zaposlenici u waldorfskom dječjem vrtiću imaju obvezu raditi vlastitom samoodgoju. Samoodgoj odgojitelja podrazumijeva :

- Kontinuiranu valorizaciju i usavršavanje svog odgojno – obrazovnog rada
- Rad na naobrazbi i stručnom usavršavanju kroz dodatna školovanja ,seminare,predavanja i praćenje stručne literature

- Aktivno sudjelovanje u radu Odgojiteljskog vijeća
- Savjetovanje po potrebi s zdravstvenom pedagogicom/vanjskom suradnicom vrtića
- Praćenje rada te pomaganje u radu odgojitelju pripravniku

Godišnji plan stručnog usavršavanja odgojitelja :

- Kontinuirani rad na samoodgoju
- Redovito sudjelovanje na sastancima Odgojiteljskog vijeća
- Suradnja s drugim odgojiteljima iste i drugih odgojnih skupina na razradi mjesečnog, tjednog i dnevnog plana sadržaja i aktivnosti
- Pripremanje i vođenje roditeljskih sastanaka (obrada i izlaganje teme , priprema i izvođenje radionica za roditelje)
- Obrada jedne pedagoške ili metodičke teme i izlaganje na sastanku Odgojiteljskog vijeća (svaki odgojitelj bira iz ponuđenih tema jednu temu prema individualnim sklonostima)
- Sudjelovanje na stručnim predavanjima i seminarima, koje organizira stručna pedagoška služba, permanentna stručna usavršavanja, seminari organizirani za djelatnike waldorfskih vrtića u organizaciji waldorfskih institucija, waldorfskih pedagoga i mentora iz i zvan HR.

Teme za individualnu obradu i izlaganje na odgojiteljskom vijeću:

Ritam i organizacija rada i života u vrtiću

Proslava svetkovine u waldorfskom vrtiću i svetkovni stolić

Oponašanje i primjer kao temelj odgoja

Senzorni razvoj- prstovne i gestovne igre

Suradnja roditelja kroz radne i umjetničke akcije

Razvoj 12 osjetila prema Rudolfu Steineru

Obvezne teme stručnog usavršavanja - Odgojiteljsko vijeće

Ogojiteljsko vijeće	Tema	Nositelj	Vrijeme održavanja
1.	Usvajanje godišnjeg plana i programa odgojno-obrazovnog rada	v.d ravnatelja Mentor odgojitelj	Rujan, 2026.
2.	Polugodišnje izvješće o realizaciji GPP-a	v.d ravnatelja Mentor odgojitelj psiholog	Veljača 2027.
3.	Godišnje izvješće o realizaciji GPP-a	v.d ravnatelja Mentor odgojitelj psiholog	Lipanj, 2027.
4.	Organizacija rada za pedagošku godinu 2025/2026.	v.d ravnatelja Mentor odgojitelj psiholog	Kolovoz, 2027.

6.2 STRUČNO OSPOSOBLJAVANJE

Zbog provedbe posebnog vrtićkog programa prema koncepciji Rudolfa Steinera, vrtić će osigurati djelatnicima pohađanje posebnog programa stručnog osposobljavanja u vidu waldorfske edukacije.Programi na koje će djelatnici biti upućeni provode se u sklopu Regionalne waldorfske edukacije u Rijeci čiji novi trogodišnji ciklus obuhvaća razdoblje od 2026 do 2029 godine i provodi se u suradnji s njemačkim sveučilištem Alanus University for Art and Social Sciences, što polaznicima omogućava stjecanje Međunarodnog waldorfskog certifikata.

Dvije odgojiteljice pohađati će stručno usavršavanje pod nazivom “Praktičar waldorfske pedagogije u vrtičkom okruženju” koje provodi centar Vretence iz Zagreba. Edukacija se satoji od 10 modula koji se provode jednom mjesečno.Program je izrazito interaktivan I iskustven pod vodstvom dugogodišnje waldorfske mentorice I terapeutkinje senzorne integracije I reedukacije psihomotorike Melite Novičak.

Program waldorfskog stručnog osposobljavanja u trajanju od tri godine završile su sljedeće djelatnice vrtića,od kojih sve tri rade u neposrednom radu s djecom:

- Marina Geist, waldorfski odgojitelj mentor
- Marija Čorak, waldorfski odgojitelj , senior
- Ana Štemberger, waldorfski odgojitelj

7.SURADNJA S RODITELJIMA

Za primjerene poticaje i što bolje zadovoljavanje dječjih potreba, izuzetno je važna kvalitetna komunikacija između obitelji i dječjeg vrtića.Već pri prvom informativnom razgovoru koji činimo s roditeljima (ako je moguće oba roditelja) upoznajemo se s strukturom obitelji te ritmom i navikama obitelji. U upisnom listu kojeg roditelji ispune pri upisu djeteta tražimo od roditelja informacije vezane već za prenatalni period, za sam porod te specifičnosti koje dijete ima (prehrana, navike samozbrinjavanja,socijalni odnosi, igra djeteta...).Na taj način želimo doznati što više o djetetu i njegovom obiteljskom okruženju kako bismo što uspješnije zadovoljili potrebe djeteta,skratili i olakšali djetetu razdoblje prilagodbe i ako je potrebno savjetovali roditelje.

Suradnju s roditeljima ostvarivati ćemo kroz sljedeće oblike suradnje:

- Redovitog obavještavanja roditelja putem e-maila,oglasne ploče,letaka i internetske stranice
- Informacijama/individualnim konzultacijama,koje nastojimo održati barem jednom godišnje za svako dijete,a po potrebi i više puta
- Roditeljskim sastancima s pedagoškim temama vođenim od strane odgojitelja i stručnih suradnika
- Stručnim pedagoškim predavanjima gostujućih predavača
- Zajedničkim proslavama svetkovina koje slavimo u vrtiću
- Predstavama organiziranim za djecu i roditelje
- Zajedničkim planiranjem iorganiziranjem sajmova i ostalim svečanostim tijekom godine
- Zajedničkim uređenjem vanjskog prostora
- Nizom umjetničkih i životno-praktičnih radionica

Roditelje smo prošlih godina uključivali u radne skupine sukladno njihovim interesima i željama, kako bi nam pomogli u radu vrtića.Ove godine ćemo također uključiti roditelje u rad vrtića i time potaknuti još bolju suradnju.

Plan roditeljskih sastanaka i stručnih pedagoških predavanja:

1. Uvodni roditeljski sastanak/Adaptacija i početak pedagoške godine
2. Roditeljski sastanak /Predstavljanje Godišnjeg plana i programa
3. Stručno pedagoško predavanje /Iz naših usta u djetetove uši
4. Stručno pedagoško predavanje /Granice, vodstvo i lažni izbori u ranoj dobi
5. Stručno pedagoško predavanje /Kako znamo kako smo
6. Roditeljski sastanak /Program predškole
7. Stručno pedagoško predavanje / Izazovi današnjice i pogreške koje roditelji nesvjesno čine
8. Stručno pedagoško predavanje /Dodir, ravnoteža i kretanje
9. Stručno pedagoško predavanje /Tročlanost i četveročlanost ljudskog bića
10. Stručno pedagoško predavanje /Svetkovine tijekom godine
11. Roditeljski sastanak /osvrt na program Male škole i upisi u školu

Plan druženja s roditeljima,umjetničke i životno praktične radionice:

1. Listopad / Radionica izrade džema
2. Studeni / Radionica slikanja tehnikom mokro na mokro/lampioni
   Svetkovina Martinje/lampioni
3. Prosinac / Radionica izrade igračaka i dekoracija za Božićni sajam
   Božićni sajam
4. Siječanj /Radionica oblikovanja nepredene vune /zimske vile
5. Veljača / Radionica Prstovno -gestovnih igara
6. Ožujak / Radionica izrade igračaka i dekoracija za Uskršnji sajam
7. Travanj / Uskršnji sajam
8. Svibanj /Dan otvorenih vrata vrtića
9. Lipanj / Završna svečanost po skupinama

8.SURADNJA S VANJSKIM ČIBENICIMA

Prema Nacionalnom kurikulumu za predškolski odgoj i obrazovanje jedan od glavnih ciljeva i važnosti sprovedbe je i suradnja s gospodarskim i drugim subjektima. Vrtić se razvija u društvenoj zajednici i nikako ne bi postojao bez nje. Iz toga se razvija suradnja,unaprijeđivanje odgojne prakse i partnerstvo.

Od posebnog značaja nam je suradnja s Osnovnom Waldorfskom školom u Rijeci i Srednjom Waldorfskom školom u Rijeci te s osnovnom Waldorfskom školom u Zagrebu, jer dijelimo opće interese pri širenju i razvijanju ideja waldorfske pedagogije.Iz istog razloga ove ćemo godine aktivno surađivati i s Waldorfskim dječjim vrtićem "Neven" iz Samobora te centrom Vretence iz Zagreba.

Vrtić tijekom pedagoške godine surađuje sa svim ustanovama koje pomažu i unaprijeđuju rad vrtića,a to su :

- Ministarstvo za odgoj i obrazovanje
- Županijski odjel za odgoj i obrazovanje (upravni odjel u PGŽ)
- Odjel za odgoj i školstvo grada Rijeke
- Agencija za odgoj i obrazovanje
- Učiteljski fakultet u Rijeci
- Sveučilište Juraj Dobrila u Puli
- Nastavni Zavod za javno zdravstvo
- Mjesni odbor Sv.Nikola
- Udruga Žmergo, ekološka udruga građana
- Udruga Val, putujuće kazalište
- Gradsko kazalište Rijeka
- Gradska knjižnica Rijeka/Stribor

Prema zajedničkim zadacima i ciljevima rada intenzivno ćemo surađivati s :

- Društvom prijatelja waldorfske pedagogije,Rijeka
- Antropozofskim društvom Marija Sofija iz Zagreba
- Savezom waldorfskih institucija i inicijativa RH
- Institutom za waldorfsku pedagogiju u Zagrebu

- Inštitutom Sofijin zvir iz Maribora
- Udrugom Iskra iz Osijeka
- Međunarodnom udrugom za waldorfsko obrazovanje u ranom djetinjstvu IASWECE
- Osnovnom waldorfskom školom u Rijeci
- Osnovnom waldorfskom školom u Zagrebu
- Osnovnom waldorfskom školom u Ljubljani
- Dječjim vrtićem "Bulevard" iz Rijeke
- Waldorfskim dječjim vrtićem "Neven " iz Samobora
- Waldorfskim dječjim vrtićem "Iskrica" iz Splita

9.GODIŠNJI PLAN RADA RAVNATELJA

Dužnost ravnatelja u dječjem vrtiću *Mala vila,* je osigurati uvjete za predškolski odgoj i obrazovanje te skrb o djeci rane i predškolske dobi.Svojim djelovanjem neposredno utječe na razvijanje kulture ustanove na što djeluje organizacijski ,materijalno i kadrovski. Surađujući s članovima stručnog tima,odgojiteljima i drugim djelatnicima uključenim u odgojno- obrazovni rad, stvara poticajnu i pozitivnu klimu za svu djecu,djelatnike i roditelje.

Ravnatelj će pohađati stručno usavršavanje prema navedenom programu odgojitelja , prema godišnjem kalendaru u organizaciji Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa i Agencije za odgoj i obrazovanje,te waldorfskih institucija.

Ravnateljica u dječjem vrtiću *Mala vila,* zaposlena je kao odgojiteljica predškolske djece i u neposrednom pedagoškom radu s djecom provodi 4 sata dnevno,te Vršiteljice dužnosti ravnatelja u trajanju od 4 sata dnevno, odnosno ostali dio radnog vremena do punog radnog vremena.

U svojstvu ravnatelja obavlja sljedeće zadatke :

- Izrađivanje prijedloga Godišnjeg plana i programa rada vrtića te Izvještaje o radu za tekuću pedagošku godinu
- Sudjelovanje u izradi financijskog plana i plana investicija
- Obavljanje administrativnih poslova tijekom godine
- Praćenje zakonskih promjena
- Praćenje stručne literature
- Praćenje novih pristupa u izravnom radu s djecom
- Organizacija i vođenje Odgojiteljskog vijeća
- Upućivanje odgojitelja na seminare i radionice u skladu s potrebama ustanove i afinitetima odgojitelja
- Organiziranje stručnog usavršavanja za sve odgojitelje dovođenjem predavača u ustanovu
- Pravovremena izmjena postojećih i donošenje novih općih akata vrtića
- Iniciranje rada Upravnog vijeća,davanje sugestija u radu predsjedniku Vijeća i učestvovanje u pripremama sjednica
- Sazivanje sjednica u dogovoru s predsjednikom vijeća
- Dosljedno izvršavati odluke Upravnog vijeća vrtića
- Sudjelovati na sjednicama Upravnog odbora osnivača vrtića,Društva prijatelja waldorfske pedagogije
- Održavati kvalitetnu suradnju s vanjskim čimbenicima
- Održavati kvalitetnu suradnju s roditeljima
- Prisustvovanje na stručnim skupovima prema godišnjem kalendaru u organizaciji Ministarstva znanosti,obrazovanja i športa i Agencije za odgoj i obrazovanje
- Osigurati i njegovati dobre međuljudske odnose u ustanovi
- Održavanje radionica za djelatnike u okviru kolegija ili drugačije

Osim navedenog ravnatelj će biti podrška djelatnicima u planiranju,ostvarivanju i vrednovanju rada.Obavljati će radno- praktične aktivnosti unutar odgojiteljskog kolegija, prevoditi metodičke naputke,literature,nove priče i slikovnice s ciljem pripreme materijala za odgojno – obrazovni rad.Također će sudjelovati u izradi didaktičkog materijala te biti pomoć odgojiteljicama u radu.

10.VREDNOVANJE I PRAĆENJE PROVEDBE PROGRAMA

Učinkoviti pristup unapređivanju individualnog i timskog rada djelatnika vrtića je da se taj rad sagleda u kontekstu cijelog programa. Djelatnik će imati pojačanu motivaciju za što bolji rad bude li shvatio važnost svog doprinosa cjelokupnom programu. Iz tog razloga svi djelatnici trebaju ocijenjivati program jer se na tom ocijenjivanju gradi kvaliteta (Kurikulum za jaslice,185 str.)

Ocjenjivanje programa odnosi se na:

- Pružanje usluge korisnicima
- Rukovođenje
- Uključivanje obitelji
- Uključivanje društvene zajednice
- Okruženje u kojem se uči
- Usavršavanje djelatnika
- Zapošljavanje djelatnika
- Zdravstvene i sigurnosne mjere

Specifičnim pitanjima koja se odnose na prirodu usluga koje provodi Program dobiti će se jasniji uvid u isti. To dovodi do razumijevanja stvarne situacije i načina na koji se ona može poboljšati.

U tu svrhu jasno pomažu,zakonom o predškolskom odgoju i naobrazbi, zadaci odgojitelja u svrhu praćenja i valoriziranja :

- *tromjesečno* kroz tromjesečnuvalorizaciju *;* temeljna analiza adaptacijskog perioda,polaznost djece i razlozi izostanaka,temeljna analiza razvojnog statusa djece i praćenje realizacije razvojnog statusa. Pratiti će se ponuda materijala , aktivnosti i sadržaja ponuđenih djeci, te njihove interese, posebno one spontane.Osvrnuti ćemo se na organizacijske uvjete rada, oblike suradnje s roditeljima i vanjskim čimbenicima.
- *Godišnje izvješće* o radu ustanove na kraju pedagoške godine dostaviti ćemo nadležnim institucijama; Ministarstvu znanosti, obrazovanja i športa.Godišnje izvješće obuhvatiti će cjelokupnu analizu rada vrtića što uključuje osvrt na ustrojstvo rada, provedbu materijalnih iorganizacijskih uvjeta , provedbu njege i skrbi za zdravlje i tjelesni razvoj djece, provedbu

odgojno – obrazovnog rada s djecom, polaznost i ostvarenost stručnog usavršavanja djelatnika vrtiča, provedbu suradnje s roditeljima i vanjskim čimbenicima. Kao dio godišnjeg izvješća biti će i izvješće ravnatelja i stručnih suradnika (Pedagoška dokumentacija).

Nakon provedbe analize odrediti ćemo smjernice našeg djelovanja za podizanje kvalitete rada u sljedećoj pedagoškoj godini.

11.ZAKLJUČAK

Ove ćemo pedagoške godine nastojati ostvariti sve navedene zadaće. To se prvenstveno odnosi na susretanje s djecom i sagledavanje njihovih potreba. Pravovremeno očitovanje, kako njihovih potreba tako i pravih poticaja s naše strane da bi postigli kod djece zadovoljstvo bivanja u vrtiću.

Međutim zadovoljstvo treba biti obostrano, Jedino zadovoljan odgojitelj može dati maksimum sebe u radu. Stoga je izuzetno vazno educirati se da bi se savladali izazovi na putu. Visoka radna i moralna okolina dati će odgojitelje koji vjeruju u sebe i svoj rad.Naš cilj je djelovati timski te na vrijeme planirati potrebno. Stoga će se i velika pažnja posvetiti upravo pravilnoj edukaciji naših djelatnika.

Ove ćemo pedagoške godine nastojati i ostvariti preporuke koje je navelo nadležno ministarstvo. Kvalificirani stručni djelatnici trebaju biti naša obveza i dužnost, te će se jedino na takav način ostvarivati posebnosti rada ovog vrtića a to su načela waldorfske pedagogije.

Jedna od važnih tema koja će svakako prožimati cijelu pedagošku godinu biti će razvoj senzomotorike kod djece. To će uključivati adekvatnu literaturu,seminare na tu temu i radionice kao i preporuke koje su nam dali iskusni dugogodišnji seniorski odgojitelji kako iz Hrvatske tako i iz Europe /svijeta waldorfske pedagogije. Na to nas je ponukalo promišljanje kako se današnje djetinjstvo odvija u vrlo zahtijevnim uvjetima.Svakodnevni stres roditelja, politička slika svijeta, ratna kriza i razne druge situacije neminovno utječu na našu djecu i na nas same. Truditi ćemo se da naš poziv barem djelomično umanji sve negativnosti kojima su djeca danas izložena a glavni cilj je zadržati i omogućiti djetetu pravo na djetinjstvo.

12.LITERATURA

1.HACCP studija waldorfskog dječjeg vrtića Mala vila, Rijeka, 2011 godine.

2. Tankersley D., Brajković S., Handžar S., *Koraci prema kvalitetnoj praksi,*Tiskara Zelina d.o.o , Zagreb, 2012.

3.Szanton S.E., *Kurikulum za jaslice,* Razvojno – primjereni program za djecu od 0 – 3 godine, Biblioteka Korak po korak, Grafa,Zagreb, 2000.

4. Starc B., Čudina - Obradović M., Pleša A., Profaca B., Letica M., (2004), *Osobine i psihološki uvjeti razvoja djeteta predškolske dobi - priručnik za odgojitelje, roditelje i sve koji odgajaju djecu predškolske dobi ,* Zagreb, Golden Marketing - Tehnička knjiga

5. Steiner R., *Odgoj djeteta sa stanovišta duhovne znanosti,* Društvo prijatelja waldorfske pedagogije , Zgreb, 1990.

6. Steiner R., *The Education of the Child and Early Lectures on Education ,* Fondations of waldorf education, Steinerbooks, 1996.

7. Steiner R., *A Modern Art of Education ,* Foundations of waldorf education , Steinerbooks, 2001.

8. Steiner R., *The Childs Changing Consciousness,* Fondations of waldorf education,Steinerbooks, 1996.

9. Steiner R., *Self- education in the Light of Spiritual Science* ,Mwrcury Press, 1995.

10. Waldorfkindergarten Wien, Pedagoški rad u waldorfskom vrtiću u Beču,2006.

Internetske stranice :

https/www.azoo.hr.stories
Nacionalni okvirni kurikulum – Agencija za odgoj i obrazovanje

https/www.hrstud.unizg.hr
Državno pedagoški standardi, Republika Hrvatska,MZOŠ, Zagreb, 2008

https/narodnenovine.nn.hr
Pravilnik o obrascima i sadržaju pedagoške dokumentacije ,MZOŠ,2001.

https/www.zakon.hr
Zakon o predškolskom odgoju NN10/97, 107/07, 94/13, 98/19

Godišnji plan i program za pedagošku godinu 2026. /2027. Usvojen je na sjedinici Upravnog vijeća vrtića dana 30. rujna 2026. godine.

Ravnateljica

Marija Čorak

Predsjednica Upravnog vijeća

Jelena Čulina

Gradski dječji vrtić Mala vila RIJEKA, Zametska 6/I Tel. 051/642-306

10. Waldorfkindergarten Wien, Pedagoški rad u waldorfskom vrtiću u Beču,2006.

Internetske stranice :

https/www.azoo.hr.stories
Nacionalni okvirni kurikulum – Agencija za odgoj i obrazovanje

https/www.hrstud.unizg.hr
Državno pedagoški standardi, Republika Hrvatska,MZOŠ, Zagreb, 2008

https/narodnenovine.nn.hr
Pravilnik o obrascima i sadržaju pedagoške dokumentacije ,MZOŠ,2001.

https/www.zakon.hr
Zakon o predškolskom odgoju NN10/97, 107/07, 94/13, 98/19

Godišnji plan i program za pedagošku godinu 2026. /2027. Usvojen je na sjedinici Upravnog vijeća vrtića dana 30. rujna 2026. godine.

Ravnateljica

Marija Čorak

Predsjednica Upravnog vijeća

Jelena Čulina

Gradski dječji vrtić Mala vila RIJEKA, Zametska 6/I Tel. 051/642-306